Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SOZD ISKRA

Številka 2 – Leto XXI – 16. januar 1982

Združevanje računalništva bo podkrepila družbenopolitična akcija

Problematika računalništva je v slovenskem prostoru že dalj časa prisotna. Po dolgotrajnih dogovarjanjih in drugih prizadevanjih zdaj zamisel o združevanju znanja in kapacitet na temsp področju le dobiva konkretnejšo podobo. V ponedeljek, 11. januarja so se v sejni sobi Iskrinih Telekomunikacij na Laborah sestali vodilni poslovodni, samoupravni in družbenopolitični delavci Iskre in Elektrotehne, da bi se dogovorili o skupni družbenopolitični akciji, ki naj bi pospešila in podkrepila prizadevanja za združenje računalništva Iskre in Elektrotehne v delovno organizacijo Iskra Delta.

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa SOZD Iskra Anton Stipanič je v uvodu obrazložil namen tega prvega skupnega sestanka in podal informacijo o dosedanjem poteku priprav na združevanje, ki so dosegle fazo, ko je potrebna široka družbenopolitična akcija delavcev Iskre in Elektrotehne, da do potrebnega združenja po najkrajši in najbolj racionalni poti čimprej pride. K temu sogovornike silijo tako objektivne okoliščine, kot tudi zakon o dogovarjanju na področju računalništva, ki je bil pred nedavnim sprejet na ravni republike.

V dosedanjih dogovorih se je oblikovala zamisel, da v okvir SOZD Iskra pristopi DO Delta, ki bo združevala zmogljivosti računalništva Iskre in Elektrotehne (Delta), možnost vključevanja v delo te DO pa imajo tudi drugi slovenski partnerji s tega področja, medtem ko je z Gorenjem že dosežen sporazum o skupni proizvodnji računalništva. Z združevanjem zmogljivosti naj bi slovensko računalništvo ustvarilo temelje za bolj učinkovito poslovanje, razvoj in nastopanje na slovenskem, jugoslovanskem in zlasti tujem trgu. To naj bi se odražalo v boljših pogojih dela, večjem dohodku in večji socialni varnosti delavcev na tem področju, ki je sicer posebnega družbenega pomena.

Po sedanjem predlogu naj se delovna organizacija Delta izloči iz SOZD Elektrotehna invstopi v SOZD ISKRA, vanjo pa se združi TOZD Računalniki iz DO Telematika; delovna organizacija naj bi se imenovala Iskra Delta. Ta predlog je, kot je bilo rečeno na sestanku, v imenu Izvršnega sveta podprl Janez Zemljarič, v imenu Gorenja, tretjega partnerja na področju računalništva, pa tudi predsednik KPO Gorenja, ki bo pri tej skupnosti našlo svojo pot. Razmere so torej zrele, da se na področju združevanja začne s konkretnimi premiki.

Janez Kern, predsednik KOS SOZD Iskra, je omenil, da prvi sestanek vodilnih delavcev obeh partnerjev pomeni pomemben mejnik v prizadevanjih za združevanje računalništva. Z njim se začenjajo konkretna dogovarjanja na široki družbenopolitični fronti, ki naj bi pripeljala do tistih temeljev, ki bodo osnova za razcvet računalništva.

Iz tega razloga je delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov Iskre in Delte, pripravila program aktivnosti za novo organiziranost računalništva, ki so ga na samem sestanku prisotni podprli. Ta program v celoti sicer še ni oblikovan, toda konec koncev gre za legitimno samoupravno in ustaljeno obliko postopka, ki pa ji je osnova za uspešnost predvsem en sam najpomembnejši faktor: volja delavcev obeh OZD po združevanju in nazadnje ureditev razmer na področju računalništva.

Kot je bilo ugotovljeno na sestanku – ugotovitve sta podala predstavnika sindikalnih organizacij TOZD Računalniki in DO Delte – je med delavci obeh, za združevanje zainteresiranih strani, ugodna politična klima, kar pomeni, da se izrekajo za čimprejšnjo ureditev razmer na področju računalništva, oz. za združevanje, ki je letemu prvi in osnovni konkretni pogoj.

V pravnem in strokovno tehničnem smislu bo seveda treba še marsikaj doreči, kar se je pokazalo tudi na sestanku samem. Toda bržkone bolj kot to, je v tem trenutku pomembno dejstvo, da med delavci obeh delovnih organizacij začenja prevladovati zdrava težnja po združevanju, povezana z željo, da s skupnimi močmi in znanjem ustvari več in bolje.

Na koncu so udeleženci tega prvega skupnega sestanka, pozitivno ocenili dosedanje priprave in dogovarjanja ter usklajevanja mnenj. Dogovorili so se, da je program za združevanje in novo organiziranost računalništva odslej skupna naloga vseh poslovodnih, samoupravnih in družbenopolitičnih dejavnikov obeh zainteresiranih organizacij združenega dela, katere bodo vodili koordinirano v okviru posebne skupne komisije – koordinativnega telesa. Vse nadaljnje akcije bodo spremljali sprotni medsebojni dogovori, o katerih bodo redno in pravočasno obveščeni vsi delavci.

Kazimir Mohar

Sporazumevanje na področju računalništva se je že začelo

Tik pred novim letom je republiška skupščina sprejela zakon o postopku obveznega sporazumevanja in o zadevah posebnega družbenega pomena na področju računalništva. Kot je znano, je razvoj računalništva kot panoga v zakonu označena kot panoga posebnega družbenega pomena, kar z drugimi besedami pomeni, da je potrebno na tem področju na eni strani uskladiti in načrtovati razvoj računalništva v republiki, na drugi strani pa naj bi bila temu področju posvečena tudi posebna družbena skrb, tudi v materialnem smislu.

Vendar je pri nas na tem področju doslej prevladovalo dokaj parcialno, neorganizirano in precej subjektivno ravnanje, ki je pripeljalo do tega, da so začeli v Sloveniji na področju računalništva uvajati vrsto računalniških sistemov, ki med seboj niso bili niti kompatibilni, nekateri pa so celo samo sestavljali računalniške sklope iz uvoza, kar je bilo seveda daleč od tega, da bi tovrstno proizvodnjo razvijali in osvajali sami s svojim znanjem in prizadevanjem in bo še potrebna tudi pomoč tujih proizvajalcev, ki pa naj bi seveda temeljila bolj na kooperaciji in skupnem razvoju kot pa na licenčnih odnosih.

Že omenjeni sprejeti republiški zakon o računalništvu pa terja zelo jasno v svojem osmem členu, da so udeleženci iz šestega člena istega zakona dolžni končati postopek samoupravnega sporazumevanja iz šestega člena tega zakona v roku 60 dni od uveljavitve zakona. In ta zakonski rok zdaj že teče.

Kako torej trenutno stoje stvari glede računalništva na Slovenskem in kolikšen je položaj ter vloga Iskre na tem področju? Na to je skušal odgovoriti sestanek predstavnikov Iskrinih DO Telematika, DO Kibernetika, TOZD Računalniki in družbenopolitičnih organizacij in skupnosti iz Kranja, ki je bil pretekli teden v Kranju. Na tem sestanku, vodil ga je predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanič, je bilo povedano, da so se zainteresirane organizacije združenega dela, predvsem pa Iskra in Delta sporazumele, da bo Delta izstopila iz Elektrotehne ter vstopila kot DO v SOZD Iskra, naša TOZD Računalniki, ki se bo zato izločila iz DO Telematika pa se bo združila v DO Iskra DELTA.

Vsekakor je takšna samoupravna pot najboljša in tudi v duhu sprejetega zakona, saj bo tako omogočila uresničevanje in izvajanje šestega člena zakona, ki terja oblikovanje in razvoj enotnega računalniškega sistema, dalje program, obseg in medsebojno delitev proizvodnje računalniških elementov in poslovnih ter procesnih računalniških sistemov, vključno z usklajeno investicijsko politiko, združitev dela in sredstev ter način in organizacijsko obliko tega združevanja, skupno servisiranje in vzdrževanje računalniške opreme, skupno trženje računalniških sistemov, poslovno povezovanje s tujimi partnerji, osnove in merila za razporejanje skupnega prihodka od prodaje proizvodov skupnega dela, osnove in merila za razporejanje skupnega deviznega priliva in medsebojna razmerja pri zagotavljanju obratnih sredstev za proizvodnjo in promet skupnega proizvoda oziroma skupne storitve.

V tem smislu so torej že storjeni prvi koraki, ki vodijo k dokončni ureditvi tega, za celotno Slovenijo tako pomembnega vprašanja kot je prav proizvodnja in trženje računalništva pri nas.

D. Ž.

Konstituiranje DS DO Telematika

Vzporedno z ustanovitvijo nove delovne organizacije Iskra Telematika se je 30. decembra 1981 konstituiral tudi njen delavski svet. Delegati so za predsednika izvolili Alojza Blaznika, za njegovega namestnika pa Georga Wirtha. Že na prvi seji je novi delavski svet pričel z delom.

Delavski svet DO Telematika je na predlog sindikalne organizacije imenoval vršilca dolžnosti glavnega direktorja DO Telematika, ob predhodnem soglasju delavskih svetov delovnih

(Nadaljevanje na 2. strani)

Za predsednika delavskega sveta Telematike je bil izvoljen Alojz Blaznik.

Sestanka ZT mreže se je udeležil tudi predsednik slovenske SISEOT Janez Bedina.

OB ZUNANJE–TRGOVINSKEM SESTANKU

Za četrtino večji izvoz

„Delo in obstoj Iskre nista bila še nikoli tako odvisna od uspešnosti ali neuspešnosti našega izvoza kot prav v sedanjem obdobju in tega se moramo zavedati vsi v Iskri – od delavcev v razvoju in proizvodnji, do delavcev, ki delajo na tržnem področju.“ To misel sta približno v tej obliki izrekla predsednik DPO SOZD Iskra Anton Stipanič in glavni direktor Iskre Commerce Simon Primožič na zunanje- trgovinskem operativnem sestanku, ki je bil minuli teden na Brdu pri Kranju.

Sestanka so se poleg direktorjev Iskrine zunanje-trgovinske mreže udeležili še direktorji Iskrinih DO, komercialni direktorji DO in vodilni delavci v zunanje-trgovinski organizaciji Iskre Commerce. Zadnji dan zasedanja – bilo je v sredo in četrtek – se je sestanka udeležil tudi predsednik Slovenske samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino Janez Bedina.

Prvi dan sestanka je bil namenjen določitvi Iskrinih tržnih možnosti v letu 1982 ter opredelitvi akcij, ki so za to potrebne. Drugi dan je zasedanje odprl direktor IC Simon Primožič ter v uvodu podal letošnje Iskrine izvozne načrte. Zlasti je opozoril na to, da Iskra povečuje letos izvoz v primerjavi z lanskoletno realizacijo za približno četrtino. Skupna izvozna vsota naj bi dosegla 240 milijonov dolarjev, od tega naj bi prodali na konvertibilno tržišče za okoli 160 milijonov dolarjev, na klirinško pa za 80 milijonov dolarjev.

V nadaljevanju je udeležence operativnega sestanka pozdravil predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanič. Najprej je ocenil lanske izvozne rezultate ter izrekel vse priznanje Iskrini zunanje-trgovinski mreži, „ ki je mnogo prispevala, da se je naš izvoz v letu 1981 povzpel na več kot 190 milijonov dolarjev.“

„Seveda pa so po izvozni uspešnosti tudi precejšnje razlike med posameznimi Iskrinimi delovnimi organizacijami,“ je poudaril predsednik Stipanič. „Daleč, daleč najuspešnejše je bila lani Elektrooptika, nekaj pa je bilo tudi takšnih, ki se izvoznim načrtam niti približali niso.

In prav v teh delovnih organizacijah bodo morali preučiti, kje so bili vzroki za izvozne izpade. Kdaj pa kdaj je bila kriva tudi prodaja, toda dosti več je bilo vzrokov znotraj proizvodnih organizacij – od neustreznih proizvodnih programov, slabe kakovosti do poslovne nediscipline. Ponovno pa naj poudarim, da je v letu 1981 Iskra v danih pogojih zadovoljivo opravila svoje zunanje-trgovinske naloge in za to zasluži vse priznanje.“

Predsednik Stipanič se je v nadaljevanju dotaknil nadaljnjih nalog Iskrinega trženja. Pri tem je zlasti opozoril, da terjata Iskrina preusmeritev na področju profesionalne tehnike ter z njo trženje sistemov tesnejše sodelovanje med Iskro Commerce in proizvodnimi organizacijami, „saj ni nikakršnih ovir, da se ne bi v ZT dejavnost bolj vključevale tudi proizvodne organizacije“. Podrobno je spregovoril tudi o tržni funkciji v Iskri ter poudaril, da ne gre za prenašanje zunanje-trgovinske dejavnosti iz IC v proizvodne DO, pač pa za to, da morajo slednje, povsem razumljivo, nuditi ustrezno podporo Iskri Commerce pri trženju njihovih izdelkov.

Mnogo pozornosti je Anton Stipanič namenil tudi letošnjim izvoznim številkam. V zvezi s tem je poudaril, da je za približno četrtino večji izvoz od lanske realizacije izredno pogumna naloga,“ zlasti za to, ker je naš devizni položaj zdaj na začetku leta slabši, kot pa je bil na začetku leta 1981. Terminskih nakupov praktično letos ne bo več, od lani ne prenašamo nobenih uvoznih pravic – lani je ta vsota znašala kar 27 milijonov dolarjev –, imamo precejšnje obveznosti pri izplačevanju tujih posojil, velike težave so tudi s komercialnimi krediti in končno – odpadla je kategorija deviznih pravic in je pomemben le devizni priliv, a še od tega lahko uporabimo za uvoz 0,65 %, ob vseh opozorilih, da se bo to razmerje še zmanjšalo na 0,60.“

Podrobno je spregovoril tudi o problemih znotraj in izven Iskre, ki zaviralno vplivajo na naš izvoz. Mednje je na prvo mesto uvrstil slabo preskrbljenost z uvoženimi in domačimi repromateriali, nezadostno obdelavo nekaterih zunanjih tržišč, nadalje še vedno vse preveč ostajamo izvozniki elementov, ali posameznih naprav, premalo pa tržimo sisteme in drug „nestandardni“ program, precej zaostaja tudi naš razvoj, kdaj pa kdaj zaostaja pretok informacij, eden hujših vzrokov pa je tudi v neodgovornem obnašanju nekaterih. Zlasti kritično je spregovoril o trženju zasebne telefonije, ko praktično še vedno ponujamo le en tip central in si tržne pozicije ogrožamo tudi za vnaprej.

Kot že rečeno, se je srečanja Iskrinih zunanje-trgovinskih in vodilnih delavcev za nekaj časa udeležil

(Nadaljevanje na 3. strani)

Samoupravno usklajevanje letnega programa

V torek, 12. t.m. je bil sestanek delegatov za usklajevanje letnega programa SOZD Iskra za leto 1982. Potem ko so konstituirali odbor in za predsednika izvolili Štefana Bečiča in DO Kibernetika, je član KPO SOZD Zoran Polič na kratko obrazložil letni program SOZD Iskra za letošnje leto. Za njim so posamezni predstavniki Iskrinih organizacij skupnega pomena obrazložili svoje programe dejavnosti za letošnje leto.

Po daljši razpravi so delegati odbora za usklajevanje letnega programa SOZD Iskra za leto 1982 sklenili, da bodo dali osnutek letošnjega letnega programa v javno razpravo, ki naj bi trajala 15 dni in sicer od 15. do 29. januarja letos. V tem času naj bi vsi zainteresirani poslali pripombe k letnemu programu za letošnje leto v pismeni obliki in jih naslovili na Področje za ekonomiko v SOZD Iskra. Ti predlogi oziroma pripombe naj bi posamezne DO in TOZD Iskre poslali pismeno do 29. januarja letos.

Sklenili so tudi, da bo naslednji sestanek odbora delegatov za usklajevanje letnega programa SOZD Iskra za leto 1982 5. februarja, ko bodo vse zbrane pripombe in popravke predložili delegatom, da bodo samoupravno lahko usklajevali letošnji program SOZD Iskra.

Prav tako so se dogovorili, da bodo ustrezno gradivo za javno razpravo poslali planskim službam v DO, ki morajo skupaj z delegati tega odbora organizirati razprave v okviru naših delovnih organizacij in TOZD.

D.Ž.

ISKRA–AVTOMATIKA

Iskrin delež v projektu Karavanke

Med SFR Jugoslavijo in republiko Avstrijo je bila 15. septembra 1977 sklenjena meddržavna pogodba o gradnji cestnega predora Karavanke. Za izdelavo generalnega projekta so bili s strani jugoslovanskega investitorja, Republiške skupnosti za ceste in avstrijskega Amt der Kärntner Landesregierung iz Celovca. 4. oktobra istega leta pooblaščeni: Projektni biro Centroprojekt iz Beograda, Dorsch–Consult iz Münchena, Motor–Columbus iz Badena ter Geoconsult iz Salzburga.

V soglasju z delitvijo dela je bilo nato dogovorjeno, da Iskra Avtomatika v okviru elektrostrojnega paketa prevzame projektno obveznost za signalnovarnostne naprave in vodenje prometa v predoru, tako na naši, kot na avstrijski strani ter projekt za obe nadzorni centrali v Hrušici in v že obstoječi avtocestni bazi v Zauchenu.

Njena nadaljnja razmejitev tako zajema:

- računalniški nadzorni sistem za upravljanje prometa
- meritev količine CO, hitrosti vetra, temperature, vidljivost,
- kontrola prometa s pomočjo detektorjev
- spremenljive prometne znake in svetlobne znake
- sistem klica v sili
- požarne naprave
- televizijski sistem
- UKV zveze (vzdrževalci, milica, gasilci, reševalci, vozniki)
- telefonske naprave za interno telefonijo.

Lani, 1. decembra je potekal z avstrijskim investitorjem v Celovcu sestanek, kjer je bilo ob pregledu elektrostrojnega projekta delo Iskrinih delavcev sprejeto. Drugega decembra je bila v Ljubljani podana enaka ugotovitev s strani domačega investitorja.

Vrednost celotnih gradbenih del je trenutno ocenjena na 20 milijard din, s tem, da zajema elektro paket okrog osem milijonov din. Iskra je pri tem udeležena z okrog 2 milijonoma dinarjev. Na avstrijski strani so se gradbena dela že pričela in sicer je Taurenavtobahn Aktien Gesellschaft že pričel z pripravljalnimi deli, ki so potrebna za odpiranje enega od večjih mednarodnih gradbišč v Evropi. Na avstrijski strani je tako že zgrajena potrebna infrastruktura z viaduktom in cesto za dovoz materiala. Na jugoslovanski strani pa je že zgrajen most čez Savo, tako, da bomo z gradbenimi deli pričeli takoj po oddaji gradbenih del, oz. opravljeni mednarodni licitaciji za prevzem del. Prav v tem času so tudi potekali pogovori med zveznim sekretarjem za zunanjo trgovino Metodom Rotarjem, avstrijskim ministrom za zunanjo trgovino dr. Josefom Staribacherjem in direktorjem bančnega konzorcija Steinerjem, pri čemer so Avstrijci izrazili pripravljenost, da obnovijo jamstvo v višini 1,1 milijarde šilingov za investicijske kredite Jugoslaviji. Predlagali so tudi, da bi predor gradili v eni fazi, v drugi pa dovozno avtocesto v Ročni dolini.

Še nekaj ostalih podatkov: skupna dolžina karavanškega predora bo znašala 8267 m. Cesta za vzdrževanje je tako na avstrijski, kot na jugoslovanski strani speljana takoj pri portalu predora. Komandna centra, ki vsebujeta potrebno tehnično opremo za prometno milico in za obratovalno osebje sta na jugoslovanski strani Hrušica, ki je približno tri kilometre oddaljena od vhoda v predor, na avstrijski pa v kraju Zauchen, ki je cca 18 km oddaljen od izhoda iz predora.

Predor bo imel dva prezračevalna jaška, severni portal na avstrijski in južni na jugoslovanski strani. Maksimalna potovalna hitrost na odprtem odseku bo znašala 120 km na uro, v predoru pa 80 km na uro. Niveliteta se v predoru vzpenja na avstrijski strani za 0,5 % na dolžini 4032 m in pada na jugoslovanski strani z 1,35 % na dolžini 4235 m.

Cestna povezava skozi Karavanke je velikega pomena tako za srednjo, kotzajugovzhodno Evropo, prvenstveno pa za obe sosednji državi, za Avstrijo in Jugoslavijo. Pri načrtovanju so pri analizah in študijah upoštevali predvsem naslednje elemente:

- možne cestne in prometne zveze med jugoslovanskim in avstrijskim ozemljem, med Slovenskim in

(Nadaljevanje na 3. strani)

Konstituiranje DS DO Telematika

(Nadaljevanje s 1. strani)

skupnosti Skupne službe, Komerciala in Informatika pa tudi vršilce dolžnosti vodij delovnih skupnosti. Za v.d. glavnega direktorja Telematike je bil imenovan Bojan Klemenčič, v.d. vodje delovne skupnosti Skupne službe je Stane Mihalič, v.d. vodje komerciale Ludvik Kuhar in v.d. vodje informatike Jakob Vehovec.

Na predlog Bojana Klemenčiča in ob predhodnem soglasju sindikalne organizacije je delavski svet za vršilce dolžnosti direktorjev posameznih področij imenoval naslednje strokovne delavce:

Marjan Ropret – v.d. direktorja za finance,

Maksimilijan Erzin – v.d. direktorja za organizacijo, kadre in informatiko,

Ludvik Kuhar – v.d. direktorja komerciale,

Alfonz Medved – v.d. direktorja razvojnega inštituta,

Peter Mihelič – v.d. direktorja proizvodnje.

Delavski svet delovne organizacije je sprejel tudi sklep, da se v skladu s samoupravnimi splošnimi akti delovne organizacije Iskra Telematika Kranj in delovnih skupnosti prične postopek javnih razpisov za zgoraj navedene poslovne organe delovne organizacije in delovnih skupnosti ter za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Imenoval je tudi podpisnike za razpolaganje s sredstvi na žiro računu.

Janez Žiherl, predsednik komisije za izvedbo referenduma o združitvi TOZD v DO Telematika, je na seji delavskega sveta podal rezultate referenduma:

Za predlog Samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v DO Telematika je glasovalo 69,84 % vseh glasovalnih upravičencev.

Za predlog Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med temeljnimi organizacijami Telematike in delovne skupnosti Komerciala je glasovalo 70,61 % vseh glasovalnih upravičencev.

Za Predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med temeljnimi organizacijami Telematike in delovno skupnostjo Informatika je glasovalo 69,95 % vseh glasovalnih upravičencev.

Za Predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med temeljnimi organizacijami Telematike in delovno skupnostjo Skupnih služb je glasovalo 71,56 % vseh glasovalnih upravičencev.

Za Predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med temeljnimi organizacijami Telematike in delovno skupnostjo Skupnih služb je glasovalo 71,56 % vseh glasovalnih upravičencev.

Kazimir Mohar

S prvega zasedanja delavskega sveta nove delovne organizacije Telematike.

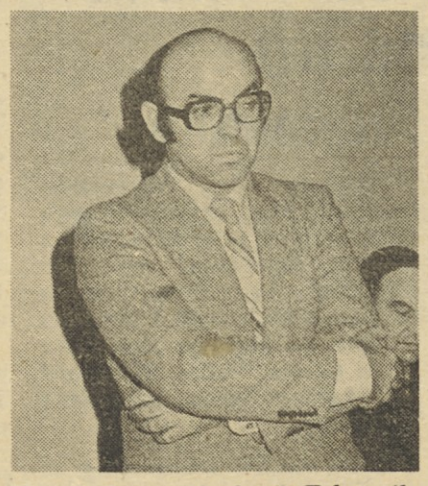

Za v.d. glavnega direktorja Telematike je bil imenovan Bojan Klemenčič.

RAZPIS

Delavski svet delovne organizacije ISKRA TELEMATIKA KRANJ

razpisuje imenovanje

1. **GLAVNEGA DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE**
2. **VODJE DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB**
3. **VODJE DELOVNIH SKUPNOSTI INFORMATIKA**
4. **VODJE DELOVNE SKUPNOSTI KOMERCIALA**

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:

pod točko 1:
– visokošolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri

pod točkami 2, 3 in 4:
– visokošolska izobrazba pravne, organizacijske ekonomske ali tehnične smeri

skupni pogoji:
– 5 let delovnih izkušenj na ustreznih področjih dela
– znanje tujega jezika
– pogoji določeni z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj

5. **KOMERCIALNI DIREKTOR**
6. **FINANČNI DIREKTOR**
7. **DIREKTOR ZA ORGANIZACIJO, KADRE IN INFORMACIJSKI SISTEM**
8. **DIREKTOR ZA PROGRAM IN RAZVOJ**
9. **DIREKTOR ZA PROIZVODNJO IN TEHNOLOGIJO**

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:

pod točko 5:
– visokošolska izobrazba ekonomske, pravne ali tehnične smeri

pod točko 6:
– visokošolska izobrazba ekonomske ali pravne smeri

pod točko 7:
– visokošolska izobrazba ekonomske, pravne ali organizacijske smeri

pod točko 8:
– visokošolska izobrazba elektrotehniške smeri

pod točko 9:
– visokošolska izobrazba tehniške smeri

skupni pogoji:
– 5 let delovnih izkušenj na ustreznih področjih dela
– znanje tujega jezika
– pogoji določeni z družbenim dogovorom, o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj

Mandatna doba za vsa imenovanja je 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v priporočenem pismu do 1. februarja 1982 na naslov: ISKRA TELEMATIKA KRANJ, Služba za kadrovske in splošne zadeve, Savska loka 4, 64000 KRANJ, z oznako „za razpis".

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 60 dneh po končanem razpisnem roku.

Potrebe po sodelavcih

Na tem mestu bomo redno objavljali vse prosta dela in naloge v Iskri, tako za redno delo kot za sodelovanje v občasnih projektno zasnovanih nalogah v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sprejete sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne morejo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpise za vodilna in vodstvena dela in naloga. V glasilu, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispele k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objave zbira in uredi: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, S-11, telefon 324-061, int. 21-25.

ISKRA ZORIN

1. Tajnica direktorja

Pogoji: srednja izobrazba, znanje strojepisja in stenografije, predviden OD 12.000 din.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov ZORIN DSSS, Ljubljana, Trg revolucije 3.

ISKRA ELEKTROOPTIKA

1. Administrator

Pogoji: 2-letna administrativna šola, 6-mesecev delovnih izkušenj. Delo je za določen čas, nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov Iskra Center za elektrooptiko, Ljubljana, Stegne 7

ISKRA COMMERCE, SKUPNE SLUŽBE

1. Vodenje saldakontov dobaviteljev na področju B

Pogoji: srednja ekonomska šola, 2 leti delovnih izkušenj na področju knjigovodskih del, predviden OD 11.963 din

ISKRA COMMERCE TOZD PRODAJA

1. Komercialno administrativna dela

Pogoji: administrativni tehnik, 2 leti delovnih izkušenj, predviden OD 10.417 din.

2. Trgovski potnik – prodajalec električnega materiala

Pogoji: KV, 3-mesečno poizkusno delo, opravljen vozniški izpit B kategorije, 2 leti delovnih izkušenj, predviden OD 7.811 din.

3. Prodaja blaga v trgovini – samostojno

Pogoji: KV prodajalec, 3-mesečno poskusno delo, 1 leto delovnih izkušenj, delo je izmensko, predviden OD 9.842 din.

4. Prodaja blaga v trgovini – blagovne skupine

Pogoji: KV prodajalec, 3-mesečno poskusno delo, 1 leto del. izkušenj, delo je izmensko.

5. Opravljanje blagovno materialne kontrole

Pogoji: ekonomski tehnik, 3 leta delovnih izkušenj, predviden OD 9.342 din.

6. Vodenje kontinuirane inventure

Pogoji: ekonomski tehnik – trgovski poslovodja, 5 let delovnih izkušenj, predviden OD 14.541 din.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: Iskra Commerce, Kadrovski sektor, Topniška 58, Ljubljana.

ISKRA ELEKTROZVEZE, TOZD KI

1. Skladiščnik

Pogoji: Poklicna šola KV – trgovec, 5 let delovnih izkušenj, predviden OD 9.149 din

2. Pomožni skladiščnik

Pogoji: poklicna trgovska šola KV, 1 leto delovnih izkušenj, predviden OD 7.970 din

ISKRA ELEKTROZVEZE

1. KONTROLOR SISTEMOV (lokacija Stegne)

Pogoji: inženir elektrotehniške smeri s 3 leti delovnih izkušenj.

2. SAMOSTOJNI ANALITIK PLANER (lokacija Stegne)

Pogoji: Dipl. ekonomist ali ekonomist s 3 do 5 let delovnih izkušenj.

3. KV ELEKTRIČAR (2 izvrševalca) (lokacija Stegne, Tržaška)

4. KV GALVANIZER (lokacija Stegne)

5. ČISTILKA (2 izvrševalca) (lokacija Tržaška)

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov Iskra Elektrozveze, Kadrovska služba, Stegne 11, Ljubljana.

RAZPIS

Delavski svet delovne organizacije ISKRA KIBERNETIKA KRANJ

razpisuje

1. **INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – GLAVNEGA DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE**
2. **VODJE DELOVNE SKUPNOSTI KOMERCIALA**
3. **VODJE DELOVNE SKUPNOSTI ADMINISTRATIVNO–TEHNIČNIH SLUŽB, KI OPRAVLJA ISTOČASNO TUDI NALOGE DIREKTORJA KADROVSKEGA PODROČJA**

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:

- visokošolska izobrazba tehnične, pravne ali ekonomske smeri,
- 5-letne delovne izkušnje, od tega 3 leta na odgovornih delih oziroma nalogah v gospodarski dejavnosti,
- znanje tujega jezika,
- pogoje določene z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj.

Delavski svet DELOVNE SKUPNOSTI ADMINISTRATIVNO–TEHNIČNIH SLUŽB KRANJ

razpisuje

dela, oz. naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. **DIREKTORJA PODROČJA RAZVOJA IN PROGRAMA**
2. **DIREKTORJA PODROČJA PROIZVODNJE IN TEHNOLOGIJE**
3. **DIREKTORJA PODROČJA KVALITETE**
4. **DIREKTORJA PODROČJA EKONOMIKE IN FINANC**
5. **DIREKTORJA PODROČJA ORGANIZACIJE**

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- za dela oziroma naloge pod točkami 1., 2. in 3. visokošolska izobrazba tehnične smeri, pod točkama 4. in 5. visokošolska izobrazba ekonomske, pravne ali organizacijske smeri,
- 5-letne delovne izkušnje, od tega 3 leta na področjih dela, ki ga bodo opravljali,
- znanje tujega jezika,
- pogoje določene z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj.

Na podlagi sklepov delavskih svetov v temeljnih organizacijah združenega dela

razpisujemo

imenovanje

INDIVIDUALNE POSLOVODNE ORGANE

temeljnih organizacij združenega dela

1. **TOVARNA ŠTEVCEV KRANJ**
2. **TOVARNA MEHANIZMOV LIPNICA**
3. **TOVARNA OPTIČNIH IN STEKLOPIHAŠKIH NAPRAV LJUBLJANA**

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- visokošolska ali višješolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri,
- 5-letne delovne izkušnje, od tega 3 leta v dejavnosti temeljne organizacije,
- poznavanje trendov razvoja in proizvodnje ter strateških usmeritev temeljne organizacije,
- znanje tujega jezika,
- pogoje določene z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike občine.

Mandatna doba za vsa imenovanja je 4 leta. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo s priporočenim pismom do 1. februarja 1982 na naslov: ISKRA KIBERNETIKA KRANJ, Kadrovsko področje, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako „za razpis".

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 60 dneh po končanem razpisnem roku.

OB ZUNANJE–TRGOVINSKEM SESTANKU

CILJ-240 MILIJONOV $ IZVOZA

Operativni sestanek Iskrine ZT-mreže je del drugega dne zasedanja namenil vso pozornost oceni, oz. usklajevanju izvoznih možnosti med posameznimi DO in Iskrino zunanjetrgovinsko mrežo. Izvozne plane so proizvodne organizacije izdelale z zadnjimi korekcijami že do konca lanskega leta, na operativnem sestanku na Brdu pa so jih usklajevali skupaj s predlogi ZT-mreže.

V nadaljevanju objavljamo kratke povzetke izvoznih načrtov, ki so jih na sestanku predstavili delavci ZT organizacije ter glavni in komercialni direktorji posameznih Iskrinih DO.

CENTER ZA ELEKTROOPTIKO

Za letos načrtujejo 22 milijonov dolarjev izvoza, večino na konvertibilno območje. Največ pozornosti bodo letos namenili sklepanju novih pogodb, realizaciji prvih inženiring poslov in pa vlaganjem v proizvodne zmogljivosti. Poudarjajo, da bi jim lahko izvozni načrt prekrižalo le večje pomanjkanje reprodukcijskih materialov.

ELEKTRIČNA ROČNA ORODJA

Tovarna električnih ročnih orodij – zdaj je že samostojno delovna organizacija – načrtuje letos povečanje izvoza za skoraj polovico. Skupno naj bi izvozila za okoli 8 milijonov dolarjev, od tega za 7 milijonov na konvertibilno območje.

KIBERNETIKA

V primerjavi z lanskimi 25,4 milijoni dolarjev izvoza, načrtujejo letos 28,9 milijona dolarjev, ob tem, da bi bila lahko ta številka višja še za nekaj stotisoč dolarjev. Med temeljnimi organizacijami, ki sestavljajo to novo delovno organizacijo, je največji izvoznik TOZD Števci s približno 14,6 milijonov dolarjev.

TELEMATIKA

V izvozno številko Telematike nismo prišteli morebitnega izvoza Računalništva. Preostale štiri TOZD bodo izvozile skupno za 55,5 milijona dolarjev, od tega na konvertibilno tržišče za okoli 10 milijonov dolarjev. ATC bo sama na klirinško območje izvozila za skoraj 37 milijonov dolarjev.

RAČUNALNIKI

O pomembnejših izvoznih nalogah tega kolektiva še ne bi mogli govoriti. Najverjetneje bodo izvozili za okoli 300.000 dolarjev.

IEZE

Temeljne organizacije elementov načrtujejo letos izvoz v višini okoli 19 milijonov dolarjev. Večino bodo prodali na zahod. Glavni problemi, ki pestijo ta kolektiv, so neprilagojenost zahtevam tržišča, spremenljiva kakovost, problem nizkih cen in med drugim pomanjkanje naročil.

ŠIROKA POTROŠNJA

Letos načrtujejo izvoz v višini od 32 do 35 milijonov dolarjev. Od tega naj bi odpadlo na kooperacije 15 milijonov, na čisti konvertibilni izvoz pa prav toliko. V Široki potrošnji zlasti poudarjajo, da zanje izvozne cene niso dohodkovno zanimive in jim prinašajo izgube.

AVTOMATIKA

Izvoziti nameravajo za skoraj 23 milijonov dolarjev, pri čemer je delilno razmerje med konvertibilnim in klirinškim izvozom v korist prvega. Vso pozornost bodo letos, kot poudarjajo, namenili razvojno-raziskovalnemu delu.

AVTOELEKTRIKA

Lani so izvozili za 12,8 milijona dolarjev, letos pa bo ta številka višja še za 2 milijona dolarjev. Poudarjajo – zlasti temeljne organizacije iz Sempetra – da bo letošnje leto zanje morda najtežje doslej, saj so veliki porabniki bakra, železa in še nekaterih surovin.

KONDENZATORJI

Tudi v Semiču poudarjajo, da bo leto 1982 zanje odločilno, prelomno, zlasti na močnostnem programu. Izvoziti nameravajo za 12,8 milijona dolarjev, od tega največ v ZR Nemčijo, in Veliko Britanijo. V zadnjem času se jim je odprlo tudi tržišče v ZDA.

ZMAJ

Iskrina tovarna baterij je lani izvozila za 1,35 milijona dolarjev, letos pa načrtujejo že za več kot 2 milijona. Probleme imajo predvsem z naročili, saj so na primer lani šele v zadnjem četrtletju izvozili polovico od celotne vsote.

ISEZ

Usklajeni načrt predvideva za več kot 10 milijonov dolarjev izvoza, od tega za 3,7 milijona na konvertibilno območje. Ta kolektiv je v zadnjem času namenil še več pozornosti RR-dejavnosti, zato lahko pričakujemo v prihodnje pomembnejše povečanje prodaje na tuja tržišča.

Lado Drobež

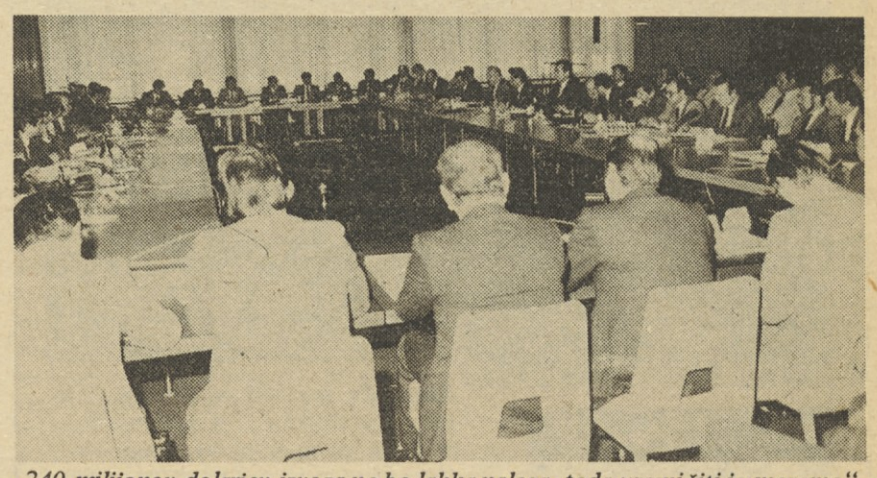

„240 milijonov dolarjev izvoza ne bo lahka naloga, toda uresničiti jo moramo", so poudarili na sestanku na Brdu.

Iskrin delež v projektu Karavanke

(Nadaljevanje z 2. strani)

koroškim cestnim omrežjem glede na razvoj gradnje avtocest
- predor Karavanke bo imel glede na višinsko lego v primerjavi z dosedanjimi prehodi (Korensko sedlo, Ljubelj, itd.) izredno ugodno lego (ugodna razmerja vzponov in nizke nadmorske višine, carinskih ploščadi in portalov)
- ta prometna zveza skozi Karavanke je še posebno utemeljena zaradi stalno naraščajočega prometa, ki ga sedanje ceste in predori ne morejo več prevzemati (zimske težave in prometne konice v poletnih mesecih).

Š.D.

Področje mejnega platoja na jugoslovanski strani.

Za četrtino večji izvoz

(Nadaljevanje s 1. strani)

tudi predsednik slovenske SIS EOT Janez Bedina. Spregovoril je o zunanje-trgovinskih tokovih v minulem letu ter o načrtih in predvidevanjih za letos.

Z referati, oz. z razpravo so na sestanku sodelovali tudi glavni direktor Iskre Commerce, Simon Primožič, njegov svetovalec Marcel Božič, direktor področja za izvoz v SEV Zdene Skok, direktor Iskrine interne banke Fabio Škopac in drugi. Zaradi izredne aktualnosti njihovih prispevkov jih bomo objavili skoraj v celoti v prihodnji številki našega tednika.

Operativni sestanek Iskrine ZT–mreže se je nadaljeval s podrobnim preučevanjem in usklajevanjem izvoznih možnosti Iskrinih DO. Poseben članek o tem objavljamo pod naslovom „Cilj-240 milijonov dolarjev izvoza."

Na sestanku na Brdu pri Kranju so Iskrini izvozniki in vodilni delavci iz proizvodnih organizacij tudi sklenili, da bo tradicionalna Iskrina Zunanjetrgovinska konferenca septembra, ali najpozneje oktobra letos. Konferenca bo začrtala naloge že za leto 1983.

Konferenco smo imeli doslej praviloma februarja, marca ali celo aprila, kar pa je bilo dosti prepozno za aktiviranje izvoznih in uvoznih nalog v tekočem letu.

Lado Drobež

DO MIKROELEKTRONIKA

Tudi proizvodnja že teče

Druga faza izgradnje Mikroelektronike je v polnem teku. Kljub nekaj manjšim zatikanjem z opremo, bodo gradnjo in montažo strojev končali letos v prvi polovici leta. Glavni namen te dograditve je osvajanje celotnega postopka procesiranja mikrovezij. Bolj po domače bi rekli, da bodo s to drugo fazo lahko izdelovali integrirana vezja v celoti – od načrtovanja do končnega izdelka.

Procesiranje je samo po sebi maskiranje in dodeljevanje že izdelanega mikrovezja na silicijevi rezini. To vezje, ki je izredno majhno, je na nek način treba spojiti z aparaturo, v katero je vezje vgrajeno. In v ta namen vezje, ali silicijevo rezino s tisoči elementov vgradijo v kovinski okvir, ki ima že večje kontakte, ki jih je mogoče pritrditi „na okolico". Da pa se ne bi mikrovezje poškodovalo, je namreč zelo občutljivo na čistost zraka, temperaturo in vlago, ga zalijemo v plastično maso. Ves ta postopek, ali postopke imenujemo procesiranje mikroelektronskega vezja.

No, ves ta postopek bodo izvajali v delu tovarne Mikroelektronike, ki ji pravimo 2. faza. Žal se je iz mnogih razlogov začetek gradnje zavlekel za leto in pol. Med gradnjo se je zaradi zapletov zavleklo še nekaj mesecev. Tega zaostanka pa s hitrico ni mogoče nadoknaditi.

Ob uvoznih restrikcijah so dele opreme, ki so jo mislili uvoziti, naročili doma in tudi ta naročila so zavlekla dokončanje gradnje, oz. opremljanje tovarne.

Večino proizvodne opreme pa zdaj že imajo, žal pa večine še ni mogoče niti poskusno uporabiti, ker proizvodnja zahteva silno natančne pogoje dela. Čisto določeno temperaturo, vlažnost in predvsem popolno ločenost od okolja. V proizvodne prostore ne sme priti prah, ali druga nečistoča.

(Nadaljevanje na 4. strani)

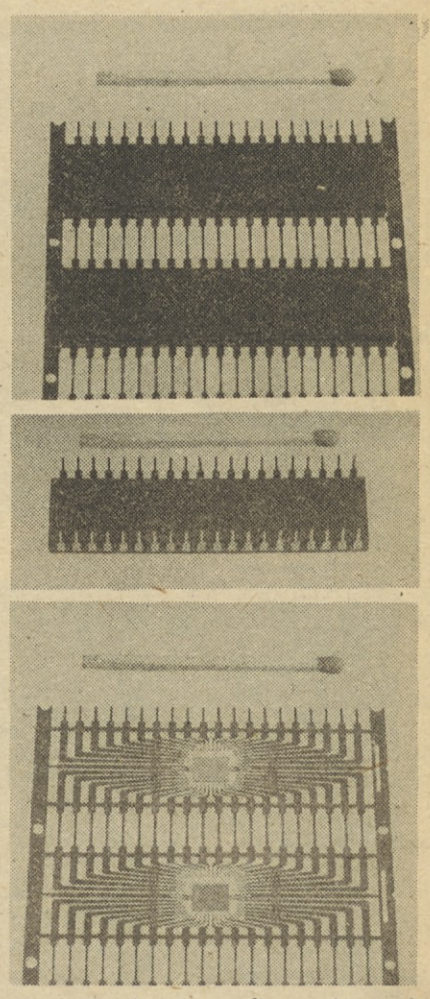

Kovinski okvirji – zalito vezje – mikrovezje v končni fazi. Za primerjavo je vžigalica.

DO ZORIN

Nabava programskega paketa za vodenje proizvodnje

Ena od najpomembnejših, hkrati pa tudi najbolj obsežnih funkcij proizvodne delovne organizacije, je planiranje in vodenje proizvodnje. Ker imamo na tem področju opravka z zelo številnimi podatki (normativi, stanja), obsežnimi izračuni ter zahtevo po sprotnih in točnih informacijah, se je že zelo zgodaj pojavila zahteva po uvedbi avtomatske obdelave podatkov tudi za to področje.

Za to področje obstajata sedaj v Iskri dve rešitvi, kar je pogojeno z računalniško opremo. V Iskri Elektromehaniki imajo realizirano rešitev na podlagi paketa firme IMB, Iskra ZORIN TOZD CAOP pa je za svoje partnerje izdelal rešitev na podlagi kupljenega kosovničnega procesorja PCFM. Rešitev izdelana v TOZD CAOP sicer nudi precejšnjo pomoč pri vodenju proizvodnje, vendar manjšo kot bi potrebovali, zato je potrebno pridobiti nove, kvalitetnejše programe.

Ob planiranju pridobitve tako kompleksnih programov, kot so za področje vodenja proizvodnje, se vedno postavi vprašanje, ali je smiselno take pakete izdelati ali kupiti. Do leta 1980 ta dilema pri nas ni obstajala iz enostavnega razloga, ker ni bilo na razpolago nobenega programskega paketa, ki bi ga bilo možno instalirati v Republiškem računskem centru. V letu 1980 in 1981 smo dobili informacije o dveh takih paketih in sicer paketih CMMS firme CDC in MRPS firme CINCOM.

Ker je zahtevala izdelava znanih paketov za vodenje proizvodnje po nekaj deset let dela visoko strokovnih sodelavcev in prinaša nabava sodobnega paketa novo tehnologijo tudi na druga področja avtomatske obdelave podatkov, je TOZD CAOP predlagala nabavo paketa. Za izdelavo predloga odločitve je bila imenovana posebna strokovna skupina, ki jo je vodil mgr. Vladislav Rajkovič, sodelavec Instituta Jožef Stefan. V skupini so bili sodelavci iz DO Iskre in Iskre ZORIN–TOZD CAOP. Pri izdelavi končnega predloga so bili upoštevani vsi razpoložljivi podatki, ki so bili posredovani na predstavitvah paketov, dobljeni od predstavniških firm in preštudirani priročniki.

Strokovna skupina je kot pomoč pri izdelavi predloga odločtive izbrala računalniško podprto metodo DECMAK. Skupina je ugotovila, da je nakup paketa smiseln in, da bolj ustreza paket MRPS firme CINCOM.

Seveda se postavlja bistveno vprašanje, kaj bomo z nakupom paketa pridobili. Izbrani paket nudi zelo obsežno programsko podporo na vseh bistvenih področjih vodenja proizvodnje. Osnovni modul omogoča formiranje baze podatkov. V bazi podatkov so matični podatki o materialnih postavkah, kosovnice, proizvodni postopki, podatki o razpoložljivih kapacitetah, zalogah, potrebah, odprtih nalogah itd. Baza podatkov zagotavlja, da je potrebno vsak podatek vnesti v računalnik samo enkrat, na razpolago pa je za vse programe. Pomembni so seveda programi za posamezne izračune. V paketu so programi za vodenje zalog, izračunavanje neto potreb (z upoštevanjem zalog in odprtih naročil), avtomatsko izstavljanje predlogov za naročila, izračun planskih predkalkulacij, fino terminiranje, spremljanje delovnih nalogov in naročil dobaviteljem.

Bistveni del paketa so programi, ki omogočajo interaktivno delo. Ker potrebujemo pri vodenju proizvodnje zelo ažurne in selektivne informacije, paketne obdelave, pri katerih dostavljamo podatke na karticah v Računski center in dobimo nazaj „gore" tabel, v katerih so že zastareli podatki, tu v večini primerov niso primerne.

Interaktivno delo omogoča, da vsak dogodek takoj vnesemo v bazo podatkov tako, da so podatki stalno ažurni, interaktivni vpogledi pa omogočajo, da vsakdo dobi takoj tisti podatek, ki ga pri svojem delu potrebuje. Del podatkov je potrebno zaradi njihovega obsega, ali trajne vrednosti izpisati. Da bi tudi tu odpravili transport so predvideni pri uporabnikih poleg ekranskih terminalov tudi tiskalniki.

Paket po svoji vsebini zelo dobro ustreza našim potrebam, vendar bodo potrebne tudi dopolnitve. Kot primer večjih vsebinskih dopolnitev bi omenili izdelavo planske predkalkulacije za dohodkovne odnose (izračun delilnika ključev) in skupen izračun potreb za proizvodno povezave delovne organizacije. Veliko dela bo zahtevalo tudi prilagajanje velikosti posameznih podatkov že sprejetim standardom, ali našim potrebam. Prevesti bo potrebno tudi tabele. Večino sprememb in dopolnitev bo možno izvršiti enotno za vse uporabnike, zato bo smiselno združiti interese, sredstva in tudi kapacitete.

Paket za vodenje proizvodnje zahteva računalnik ustreznih kapacitet, ki omogoča formiranje kompleksne baze podatkov in obsežne interaktivne obdelave. Ti pogoji niso izpolnjeni niti v Republiškem računskem centru, niti jih ne zagotavljajo računalniki, ki jih trenutno imajo posamezne DO. Paket bo možno instalirati na nov, skupen, dovolj zmogjiv Iskrin računalnik. Zato bo potekala nabava paketa v povezavi z nabavo računalnika. Paket bo kupljen nekaj mesecev pred računalnikom. V tem vmesnem času bomo izvršili potrebne spremembe tako, da bosta računalnik in paket hkrati pripravljena za uporabo.

Janez Novak

S kamero po Iskri Commerce

Obširno smo že poročali o visokem jubileju Iskrine delovne organizacije skupnega pomena za izvajanje tržnih nalog – Iskre Commerce. Kot je znano je ta kolektiv zadnje dni lanskega leta proslavil že svojo 20-letnico. Ob tem dogodku smo vam dolžni le še nekaj fotografij in pa fotografije delovnih jubilantov.

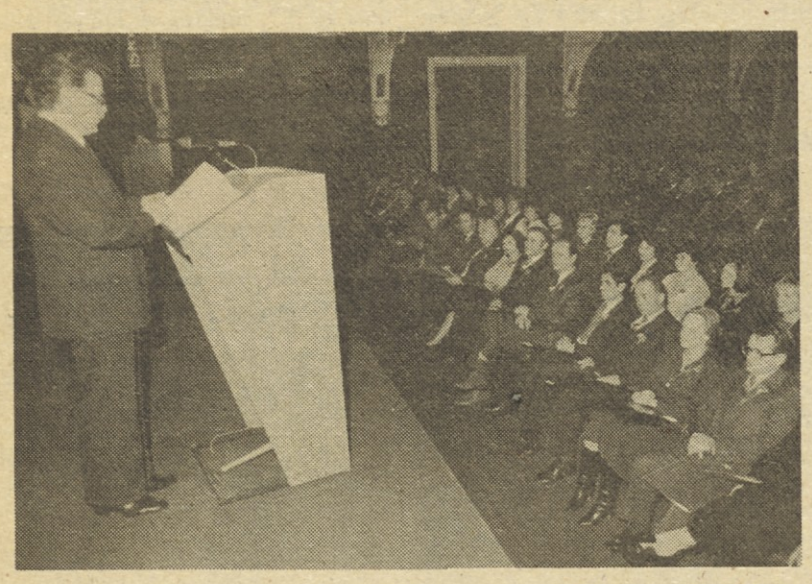

Slavnostni govornik na proslavi IC je bil glavni direktor Simon Primožič, na odru pa so se zbrali skoraj vsi tisti, ki so v Iskri Commerce, oz. v njenem predhodniku PSO že vse od ustanovitve.

Jubilanti 30-letnega dela.

Jubilanti 20-letnega dela.

Jubilanti 10-letnega dela

Priznanje Iskre Commerce sta ob 20-letnici prejela tudi predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanič in

Dosedanji predsednik KPO Iskra Commerce in sedanji direktor Iskrinega predstavništva v Londonu Ilja Medič.

Tudi proizvodnja že teče

(Nadaljevanje s 3. strani)

Vendar so v provizoričnih pogojih organizirali že dva dela proizvodnega procesa in to fazo maskiranja in inkapsulacije. Najbolj zahtevna faza je maskiranje. To je faza, v kateri prenesejo „narisano" mikrovezje s steklene plošče (maske) po fotometodi na silicijevo rezino. Tu je tudi največja možnost, da pride do napak, zato je ta faza tudi tako zahtevna in je pri njej potrebna visoka strokovnost in preciznost. Seveda pa mora biti v prostoru tudi izredno čisto okolje in ostali pogoji mikroklime.

Tako izdelano ploščico, ki je že izdelano mikrovezje pa ni mogoče priključiti na „okolico", zato v naslednji fazi, ki jo imenujejo inkapsulacija, vezje „prilepijo" na kovinski okvir, vse skupaj pa zalijejo s plastično maso in ukrivijo kontakte.

Tako je mikrovezje, chip, ali integrirano vezje, kakor ga pač že imenujemo, pripravljeno za uporabo.

Ta del proizvodnega procesa so že provizorično realizirali. Postavili so polavtomatsko linijo in na njej so preizkusili pridobljeno znanje in izkušnje. Na ta način bodo za bodočo množično proizvodnjo že tudi praktično pripravljeni.

Druga faza Mikroelektronike pa obsega še inkapsulacijo, montažo vezij. Trenutno inkapsulirajo le v keramična ohišja, v drugi fazi pa bodo osvojili tudi inkapsulacijo v plastična ohišja. Tudi ta postopek že praktično izvajajo in imajo v rokah prve končne izdelke.

KF

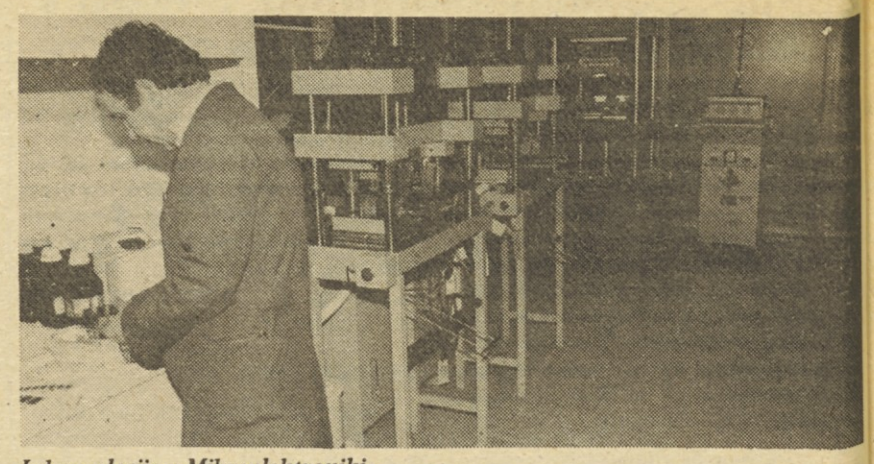

Inkapsulacija v Mikroelektroniki.

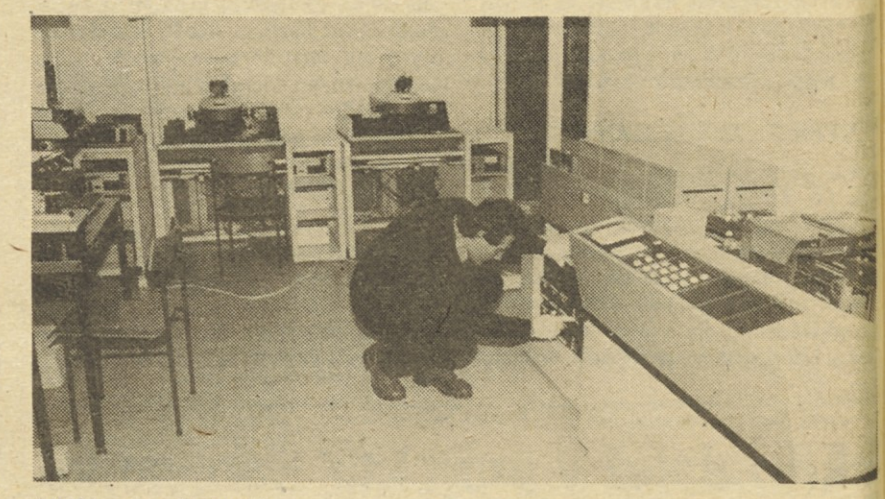

Maskiranje mikrovezij.

DO INVEST SERVIS

Načrti za leto 1982

Iskra – Invest servis je delovna organizacija skupnega pomena za vso Iskro. Zato so razvojni načrti te DO tesno povezani z razvojem Iskre, saj jih, zlasti tiste skupne, prav ta DO realizira. Zlasti so pomembni načrti v Stegnah, kjer ureja skupne zadeve in realizira skupne načrte DO in TOZD. Le tako so načrti teh TOZD in DO lahko najracionalnejši in sprejemljivi za vse tovarne na stegenskem kompleksu.

Kot smo že pisali, je prva naloga Invest servisa leta 1982 realizacija dolgo načrtovanega „komunalnega koridorja". Vse zmogljivosti napeljav vode, stisnjenega zraka, toplovoda, kanalizacije, elektrike in telefonije so že preobremenjene. Zato trenutno graditelji v tej coni improvizirajo. Vsakdo mora dobiti potrebne komunalije. Ločene izvedbe so kratkotrajne in predvsem zelo drage.

Ta komunalni koridor pa bo vsem tovarnam v Stegnah približal v „doseg roke" potrebno komunalo, ki bo zadostovala tam nekje do leta 1999.

Banka je po tehnični in strokovni razlagi Iskre sprejela predvideni načrt. Iskrine TOZD in DO pa so s sporazumom združile sredstva za ta projekt in zagotovile potrebno sodelovanje. Za zdaj v Investu čakajo le še odobritev Republiške komisije za investicije.

Ob teh načrtih seveda ne smemo pozabiti vseh potreb, ki kar kričijo po uresničitvah. Sorazmerno gost promet z osebnimi avtomobili, težkimi in lahkimi tovornjaki in avtobusi, zahteva dokončno in varno rešitev. Gotovo je nevzdržno, da v jutranjih urah ni osvetljene ceste, kaj šele pločnika, za skoraj 4000 delavcev, ki prihajajo na delo. Tudi ograje okrog tovarn ni. Manjka parkirnega prostora pa še bi lahko naštevali.

Ko govorimo o potrebah, je treba misliti tudi na povezavo na javni mestni promet. Zdaj večina delavcev, ki hodi na avtobuse na Titovo, ali peš domov v zahodni del Ljubljane, hodi čez železniške „divje" prehode. Zadnja štiri leta je umrlo na tirih 5 Iskrašev. Ta krvavi opomin kliče po podhodih med Stegnami in Industrijsko cesto.

Poleg tega pa bo že prvi večji objekt, ki ga bo kdo v Iskri zgradil v Stegnah, trčil na nerešljiv problem. Ne bo se mogel priključiti na ogrevanje, ne bo mogel dobiti vode z ustreznim pritiskom pa tudi kanalizacija bo problem. Zato je nujno treba urediti in zgraditi celoten sistem komunalnega koridorja, ki bo ob vsem kompleksu dal na razpolago ustrezne komunalije. Denar je že zbran za ta projekt in v Invest servisu upajo, da bo delo opravljeno v letu 1982.

Razen teh primarnih komunalij pa bodo v Invest servisu leta 1982 pripravili načrte tudi za nadaljnjo izgradnjo, se pravi za sekundarno infrastrukturo. To pa je predvsem koncept, kako naj posamezni objekti zgradijo vmesne vode za svoje napeljave tako, da bodo te izvedbe najcenejše in funkcionalno najbolj smiselne. Zdaj se namreč dogaja, da je treba ob dograditvah drago inprovizirati. Pa še te improvizicije so največkrat nesmotrne.

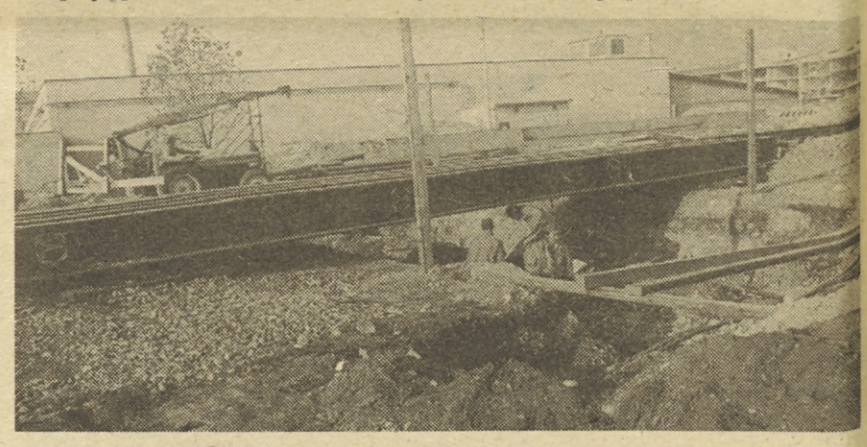

Gradnja komunalnega koridorja že teče.

Zgodilo se je že, da je neka TOZD ob širitvi in dograjevanju kopala in napeljavala nekaj sto metrov napeljave, naslednje leto pa je skoraj isto delala sosednja, ker se nista pravočasno dogovorili o potrebah in načrtih ene in druge. Prav to bi radi sistematično uredili za dolgoročne načrte posameznih TOZD.

Tako usklajevanje seveda ni lahko. Danes ima denar in načrte eden, jutri spet drugi, zato je marsikaj težko dinamično uskladiti. Z dobro voljo in strokovnim planiranjem pa bi lahko dva ali trije marsikaj naredili hkrati in zato bolj poceni. Seveda je treba gledati ne le leto ali dve naprej, ampak 10 in več let. Kar smo zamudili pred 10 leti, danes drago plačujemo, ker nismo imeli pred seboj jasnega koncepta.

Tako bo realiziranih s primarnim komunalnim vodom prihodnje leto kakih 10 starih milijard. Seveda bodo to združena sredstva. Ostalo pa bodo prispevale posamezne TOZD po svojih potrebah in za uporabo. Z združenimi sredstvi bo namreč plačana samo fizična izgradnja, oz. napeljava, medtem ko bodo za vire morali prispevke plačati uporabniki sami, ko se bodo priključevali na objekt.

Z vsemi temi načrti bo treba pohiteti, saj IMP, ki se priključuje z novo tovarniško halo na komunalni koridor, zelo priganja. IMP je kot bodoči porabnik tudi soinvestitor in je s svojim delom gradnje pričel prvi, zato bomo morali v Iskri pohiteti s svojim delom, da ne bomo zadrževali IMP, ki bo vse te napeljave že kmalu rabil. V Iskri se namreč ne obračamo preveč hitro, saj je od osnutka sporazuma o sofinanciranju minilo že dobri dve leti.

Tudi na občini Šiška so se večkrat srečali na dogovorih, pogovorih in na usklajevanju. Predsednik Izvršnega sveta šišenske občine je že priganjal. IMP je namreč že našel vire, medtem ko se je Iskra z množico TOZD in DO na Stegenskem kompleksu vse predolgo vrtila okrog določanja ključev za financiranje in združevanje sredstev. Tako je začetna dela financiral IMP, nas pa še od nikoder. Sicer so to jemali v IMP z razumevanjem, da Iskra ne more pred končnim dovoljenjem črpati združenih sredstev. Vendar bo treba pohiteti in prispevati svoje.

Takih dogovorov se je treba držati. V Invest servisu menijo, da je po sprejetju ključev, po strokovni presoji potreb in po končnem pristanku bodočih porabnikov, treba tudi realizirati dogovore, saj ni nobenega dvoma, da tak in prav ta objekt življenjsko nujno potrebujemo. Zato je prav, da čimprej še zadnje 3 TOZD podpišejo sporazum.

FY

PRESELILI SMO SE

Iskra Commerce, TOZD Marketing

Marketinške dejavnosti

Preselili smo se:
vodstvo
gospodarski sektor
dejavnost raziskave trga
sektor pospeševanja prodaje
sektor propagande

Naš novi naslov: Poljanska 31, 61000 Ljubljana, tel.: 325-061

Na starem naslovu – Tržaška 49, tel.: 264-261 sta začasno še:

dejavnost oblikovanja
skladišče

Iskra

DO AVTOELEKTRIKA

Zakaj toliko nediscipline?

V letu, ki je pravkar minilo, so imele disciplinske komisije v Iskri – Avtoelektriki Nova Gorica polne roke dela. Kljub mnogim ukrepom, ki so bili sprejeti na raznih ravneh, se disciplina ni bistveno spremenila, saj je bilo zabeleženih kar 57 primerov raznih kršitev in še ti podatki se nanašajo le na zaposlene v „dvoriščnih" TOZD, Tovarne odlitkov Komen in DSSS, za TOZD izven sedeža DO namreč še nimamo podatkov.

Če na kratko analiziramo kršitve z izrečenimi ukrepi po TOZD, dobimo naslednjo sliko:

Tovarna velikih zaganjalnikov: sedem primerov so imeli neopravičenih izostankov z dela. Tri delavce so zato kaznovali s prenehanjem delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev, dva delavca pogojno za dobo enega leta, enemu delavcu je prenehalo delovno razmerje, enemu pa so izrekli javni opomin.

V nadaljevanju zasledimo še druge kršitve in sicer – neupravičeno odklonitev izvršitve delovne naloge, povzročitev premoženjske škode TOZD z nevestnim opravljanjem svoje dolžnosti, neupravičena predčasna opustitev opravljanja del in nalog, odhod iz DO na nedovoljenem mestu, zamujanje na delo, predčasni odhod z dela, povzročitev nereda v DO, prihod v vinjenem stanju na delo itd. Kazni so bile seveda različne, strožje za tiste, ki so bili že večkrat kaznovani. Največ pa je bilo izrečenih javnih opominov in opominov.

Tovarna malih zaganjalnikov: disciplinski postopek zaradi neopravičenih izostankov z dela je bil sprožen v 12 primerih. Delavci so si zato „prislužili" 6 opominov, 5 javnih opominov in eno prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta. Javni opomin je disciplinska komisija izrekla tudi zaradi povzročitve premoženjske škode TOZD, zaradi nevestnega opravljanja delovnih obveznosti, povzročitve zastojev v proizvodnji, odklonitve izvršitve delovnih nalog, udeležba v pretepu itd. Zaradi netovariškega obnašanja in nevestnega izpolnjevanja delovnih nalog pa je disciplinska komisija razporedila enega delavca na opravljanje drugih del za dobo treh mesecev.

Tovarna delovnih sredstev: Pet primerov kršitev delovnih dolžnosti je obravnavala njihova disciplinska komisija in izrekla javni opomin zaradi neopravičenih izostankov ter prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta, za protipravno prisvajanje družbene lastnine pa dva javna opomina in en opomin.

Tovarna generatorjev in elektronike: Njihova disciplinska komisija je obravnavala šest primerov, vendar je 4 kršitelje oprostila glede na neznatnost posledic, enemu delavcu je zaradi neopravičenih izostankov izrekla prenehanje delovnega razmerja za dobo 3 mesecev, zaradi zamujanja na delo pa je eni delavki izrekla opomin.

TOZD – Komerciala: Ta TOZD se lahko pohvali z disciplinirani delavci, saj je disciplinska komisija izrekla le tri kazni in sicer prenehanje delovnega razmerja zaradi neopravičenih izostankov ter dva opomina – enega zaradi ponarejanja listin in drugega zaradi nevestnega in malomarnega opravljanja delovnih obveznosti.

Tovarna odlitkov Komen: Tudi v tej TOZD so imeli sorazmerno malo kršiteljev delovnih obveznosti, saj so izrekli le tri javne opomine in sicer zaradi neopravičene opustitve opravljanja del in prekoračitve danih pooblastil, kršitev internih predpisov in neopravičeni izostanki z dela.

Zakaj smo napravili to analizo? Zato, ker se kršitve delovnih obveznosti več ali manj ponavljajo, zato ker niso v upadu, pač pa v porastu.

Bo ta analiza kaj pripomogla, da bodo disciplinske komisije manj zaposlene?

M.R.

Tudi predčasni odhod z delovnega mesta sodi med delovne prekrške

Janko Dobre v pokoju

Pred novim letom je „izpregel" dolgoletni, neutrudni Iskraš, ki ga v širni Iskri le malokdo ni poznal – Janko Dobre. Delaven in uspešen je „prepotoval" dobršen del Iskre in nazadnje vse sile vpregel v oblikovanje takrat nove, danes že skoraj „odrasle" delovne organizacije Široka potrošnja. Sekretarske dolžnosti je opravljal z dobršno mero za to delo potrebne širine, znal je – kot se temu pravi – ločevati

tozdovska zrna od plev. Tudi njemu gre pripisati, da je Široka potrošnja preživela vse otroške bolezni in pričela odraščati, se širiti in razvijati v skupino tovarn, po katerih je SOZD Iskra pravzaprav znana v najširši javnosti.

Pošten, odkrit in vedno pripravljen na sodelovanje, je Janko z dobro besedo marsikdaj dosegel več, kot vsi samoupravni sporazumi, ki so jih morali na „njegovo prigovarjanje" prebaviti v temeljnih organizacijah. Teh pa ni bilo malo! Samopravno sporazumevanje in dogovarjanje je tudi po njegovi zaslugi preraslo iz zakonske nuje v vsakodnevno delovno nalog in pravico. Tudi samoupravni organi in družbenopolitične organizacije Široke potrošnje danes dobro delujejo – Janko je k temu precej pripomogel!

Ob odhodu v zasluženi pokoj mu lahko zaželimo le eno – da se ne bi, delaven kot je vedno bil, preveč dolgočasil!

Sodelavci

TOZD SPREJEMNIKI, SEŽANA

Komunisti vključeni v delovno okolje

Kje je težišče dela in katere so osrednje naloge, ki se jih bodo komunisti v sežanski Iskri lotevali v sedanjem mandatnem obdobju, smo vprašali sekretarja OO ZK DUŠANA LANGA. To dolžnost je naš sogovornik sprejel že 10. novembra lani, zato so njegove besede podkrepljene tudi s smernicami, ki jih je za sedanje obdobje sprejela osnovna organizacija.

„Komunisti v Sprejemnikih so se v preteklem obdobju vključevali v razreševanje problematike znotraj temeljne organizacije, seveda pa se zato niso izločili iz okolja. Dnevni red sestankov je bil namreč vedno zadosti širok, da so bili člani ZK seznanjeni tudi s problemi širšega družbenega okolja.

V ospredju naših razprav so bile vedno teme, ki so bile kakorkoli v zvezi z gospodarskim položajem tovarne. Ni potrebno posebej poudarjati, da smo se komunisti zavestno odločili, da bomo v svojem okolju poskušali storiti kar največ. Naslovi obravnavanih poglavij: investicija in perspektiva tovarne, izobraževanje, sanacijski program, obravnavanje različnih samoupravnih sporazumov, pregledovanje poslovnih poročil, spremljanje priprav za SLO in DS pa vse do skrbno zasnovanih obravnav sklepov OK ZKS in CK ZKS in ZKJ. Našteta področja seveda še zdaleč ne sestavljajo celovitega pregleda dejavnosti naše osnovne organizacije, čeprav so osrednje teme dovolj pregledno naštete.

Ob budnem spremljanju dogajanj v tovarni in izven pa smo si seveda nabrali tudi nekaj izkušenj. Še posebej pozorno smo spremljali področje nagrajevanja po delu. Ocenjujemo, da smo v preteklih letih prestopili nekaj korakov naprej, da pa smo še vedno daleč od resničnega nagrajevanja po delu.

Kritično ocenjujemo delovanje delegacij. Njihovega dela še vedno skorajda ni čutiti, težko bi govorili o ustrezni povezanosti z bazo. Tudi delegati se premalokrat sestanejo, premalo so seznanjeni z dolžnostmi, ki jih prinaša delegatska funkcija!

V preteklosti smo premalo naredili na področju informiranja znotraj

Dušan Lango.

temeljne organizacije. Prenehalo je izhajati interno glasilo, za to pa je delno odgovorna tudi OO ZK.

K naštetim problemom moramo prišteti tudi strukturo našega članstva. Premalo imamo namreč članov iz neposredne proizvodnje, to pa seveda zavira uspešnost našega dela.

Navedene ugotovitve so že same dovolj široka in obvezujoča naloga za sedanje in prihodnje obdobje. Še posebej si bomo morali prizadevati, da izboljšamo delo delegacij, da okrepimo naše članstvo z novimi komunisti iz neposredne proizvodnje, da okrepimo svojo idejnopolitično vlogo. Organizirali bomo izobraževanje za novo izvoljene člane delegacij, samoupravnih organov in članov družbenopolitičnih organizacij in na ta način poskrbeli za uspešnost njihovega delovanja v večji meri kot doslej.

Še vedno bo naša osrednja zadolžitev spremljanje gospodarskega položaja TOZD: še vnaprej bomo odpirali prizadevanja za uresničitev začete investicije, precej pozornosti pa nameravamo posvetiti izkoriščanju in obračanju obratnih sredstev. Spremljali bomo tudi delovanje sanacijske komisije in se vključili v občinsko akcijo pri izvajanju družbenega plana Sežane za leto 1982. Še posebej smo se opredelili za ukrepanje na področju družbenih dejavnosti: porabo moramo uskladiti z realnimi možnostmi, to pa bo zahtevalo tudi spremembe samoupravnega sporazuma o temeljih planov za obdobje 1981–1985 in hkrati ustreznih letnih planov SIS.

Slednjič ne gre zanemariti dela na področju SLO in DSZ. Komite je zadolžen, da še v tem mesecu izdela analizo varnostnega stanja, stalna naloga pa je usposabljanje pripadnikov narodne in civilne zaščite."

Fleischman

Čimprej do serijske proizvodnje!

Mgr. Francu Čuku, IPO TOZD Usmerjene zveze, smo zastavili nekaj vprašanj o najvažnejših nalogah te temeljne organizacije v letošnjem letu in o načrtih, ki jih nameravajo uresničiti.

Kam boste usmerili glavnino vaših prizadevanj v smislu boljšega poslovanja?

Naša osnovna pomanjkljivost v letu 1981 je bila premajhna serijska proizvodnja. Zaradi tega smo proizvodni sektor zaposlili s storitvami za CEO in RZ ter del merilnice za potrebe razvoja. Vsi ostali sektorji so bili zaposleni z dejavnostmi razvoja. Do takega stanja smo prišli zaradi zapoznele sklenitve pogodb za novo proizvodnjo in prepozno zaključenega razvoja nekaterih novih izdelkov.

Zavedamo se tudi, da nas iz izgub, oz. težav lahko izvleče samo dovolj velika lastna serijska proizvodnja. Vse druge akcije so lahko samo dopolnilo. Ta osnovni pogoj smo z lanskoletnimi akcijami in deli že nekoliko omilili. Izdelali smo elaborate za pripravo serijske proizvodnje novih izdelkov in mikrovalovnih komponent ter sklenili ustrezne pogodbe.

Znotraj TOZD moramo izpeljati še nekatere akcije za večjo motivacijo posameznikov in skupin. Uravnilovka, ki jo imamo trenutno, ni stimulativna za doseganje večjih uspehov – posebno ne pri razvojnih dejavnostih, kjer dela niso normirana.

V tehnično-tehnološkem smislu pa se moramo vse bolj usmerjati na razreševanje projektov in nalog po načelih sistemskega inženiringa.

Veliko je govora o zmanjševanju poslovnih stroškov. Vidite v vaši TOZD še neizkoriščene možnosti na tem področju?

Naše materialne stroške lahko najbolj znižamo z racionalnejšimi naročili, pravočasnimi dobavami za razvojno delo in tudi s „takojšnimi" dobavami.

Pri racionalnejših naročilih mislim predvsem na možnost nabave iz različnih virov ter zmanjšanje uvozne udeležbe kakor tudi na skrajšanje časa pri vseh oblikah skladiščenja.

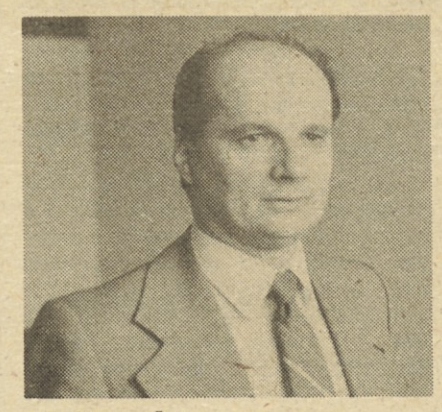

Mgr. Franc Čuk.

Precejšnje stroške imamo še zaradi potovanj med lokacijami, posebno tistimi, ki izvirajo iz razvojnih del. Le-te pa bi najlaže odpravili z organiziranjem prototipne delavnice v Stegnah.

Glede na soodvisnost naših TOZD v DO nas zanimajo še naloge, ki so ključnega pomena za uspešno poslovanje DO.

Glavni problem, ki ovira uspešnejše poslovanje naše DO je majhen izvoz in z njim povezane uvozne pravice. Čeprav naša TOZD ne tare ta problem ga vendarle čutimo tudi mi. Zato mislim, da moramo vložiti neprimerno več naporov v izvoz, kot smo jih doslej in to tako po marketingu kot s samimi programi.

Ker nimamo dovolj močnega konvertibilnega izvoza, smo izpostavljeni vsem mogočim omejitvam, v glavnem neplaniranim. Zaradi tega moramo vse ovire, ki onemogočajo hitrejše uvajanje novih izdelkov v proizvodnjo čimprej odpraviti, posebno še tam, kjer obstajajo možnosti izvoza, ali omejitve uvoza. Taka usmeritev nam vsekakor lahko najbolj omogoči uspešnejše poslovanje.

B.Č.

Višina povračil stroškov za opravljanje določenih del in nalog

Na podlagi Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za izplačila povračil stroškov delavcev, ki so jih imeli v zvezi z opravljanjem nalog v SOZD ISKRA ter na osnovi Družbenega dogovora o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog, so bili stroški za povračilo po podatkih Zavoda za statistiko in Republiške skupnosti za cene za tretje trimesečje 1981 naslednji:

Poprečno ugotovljeni stroški za dnevnice (stroški za hrano) – (5. čl. SS)

– cela dnevnica nad 12 ur	500,00 din
– polovična dnevnica nad 8 do 12 ur	275,00 din
– znižana dnevnica od 6 do 8 ur	190,00 din
Poprečni stroški za prenočišče (po 6. čl. SS)	
– po računu za prenočitev v hotelu B kategorije	420,00 din
– brez računa največ 40 %	168,00 din
Službena potovanja v tujino (čl. 7 SS) v skladu z Ur. l. SFRJ št. 29 z dne 22. 5. 1981	
Kilometrina (po 12. čl. Družbenega dogovora) pavšalni znesek za prevoženi kilometer z avtomobilom srednjega razreda	
– za 15.000 km letno	6,02 din/km
– za 20.000 km letno	5,43 din/km
– za 25.000 km letno	5,08 din/km
Stroški za ločeno življenje (14. čl. SS)	
– za stanovanje največ	3.780,00 din
– za prehrano največ	4.500,00 din
Povračilo stroškov za delo na terenu (15. čl. SS)	
– 3 % povpreč. mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SOZD ISKRA (OD v SOZD ISKRA I–IX/1981 je 10.633,00 din)	319,00 din
Povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela (18. čl. SS)	106,30 din

Samoprispevek 1 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SOZD ISKRA v devetih mesecih 1981.

IEZE – TOZD POLPREVODNIKI TRBOVLJE

Po trdem delu dobra »letina«

V trboveljski Iskri so poslovno leto 1981 zelo dobro zaključili. Pa tega uspeha niso dosegli mimogrede. „Težave so za to, da jih premagamo," tako nekako se je glasilo njihovo vodilo. Poslali so režijce na pomoč v proizvodnjo, delali so v 3 in celo v 4 izmenah. Prešli so na mnoge domače materiale namesto uvoženih, material pa so uporabljali zelo selektivno. Pa še nekatere druge ukrepe so izvedli.

Adi Peitl, direktor TOZD pravi, da so z gospodarskimi rezultati zadovoljni, čeprav jih je to stalo mnogo truda. Naredili so 23 % več kot leta 1980 in število zaposlenih ob tem povečali le za 43 %. Seveda pa so zaposlovali selektivno – se pravi s poudarkom na strokovnem kadru. Proizvodni načrt so uresničili z 99 %.

Nekaj izpada proizvodnje je bilo že v 1. polletju, zlasti na visokonapetostnih diodah in 5 amperskih mostičkih. No v 2. polletju so pohiteli in uspelo jim je realizirati letni načrt skoraj v celoti. To je kar velik uspeh, saj so

(Nadaljevanje na 6. strani)

Po trdem delu dobra »letina«

(Nadaljevanje s 5. strani)

zadnja leta program uresničevali precej pod predvidevanji, včasih tudi 15 % pod načrtovanim.

In kako jim je uspelo kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja in kljub težavam z reprodukcijskim materialom uresničiti načrte? Predvsem so izdelovali tisto, za kar se je pokazalo na trgu povpraševanje. Sproti pa so se prilagajali položaju na trgu surovin, in če ni bilo materiala za en artikel, so pač delali drugega. Tudi precej surovin so zamenjali s tistimi, ki jih je pač mogoče dobiti. Ob tem so imeli tehnologi polne roke dela, saj je sprotno spreminjanje tehnologije zahtevalo nenehne nove strokovne rešitve.

V proizvodnji pa so pohiteli. Tako so uvedli po potrebi tretjo in celo četrto izmeno. Če pa je zmanjkalo ljudi, so poslali v neposredno proizvodnjo tudi režijce, ki so se zelo izkazali, seveda pri delu, ki so mu bili takoj lahko kos. Mnogo sobot, nedelj in noči so delali na ozkih grlih – in šlo je. Menda ni prenapeto, če rečemo: zmagali so v tekmi s problemom in časom.

Adi Peitl.

upamo, da drugo leto ne bo treba na ŠTIRI IZMENE spet hoditi.

No, šala nikoli ne škodi!

Tako so prodali za 420 milijonov dinarjev izdelkov, celotni prihodek pa je znašal 470 milijonov dinarjev. To pomeni indeks 155 v primerjavi z letom 1980. Dohodek je bil nekoliko pod tem indeksom, vendar so z njim

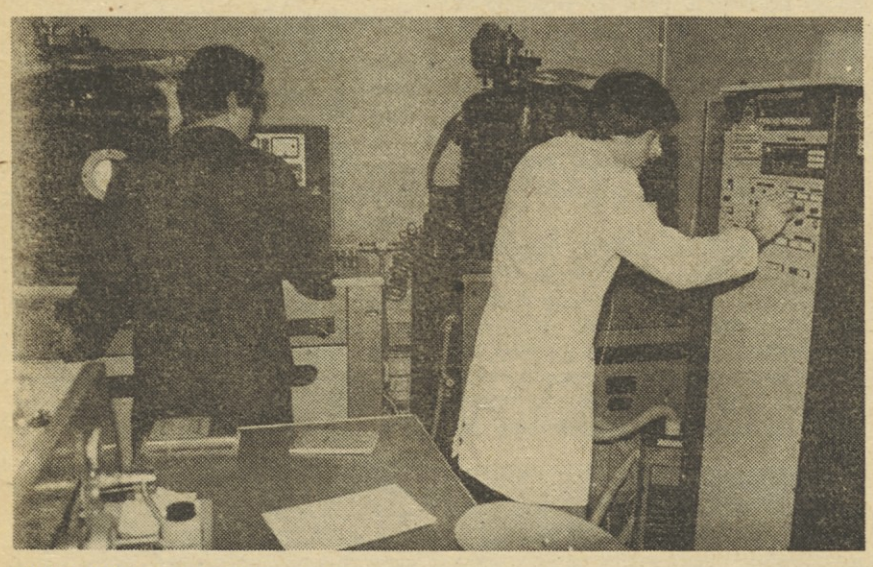

Elektronski top za naparevanje.

Pri tem delu so dosegli nekaj tovarniških „osebnih rekordov". Tako so zadnje mesece leta 81 izdelali mesečno po 10 milijonov kosov enoamperskih diod, enkrat celo 11 milijonov. To je eden od rekordov mesečne proizvodnje v trboveljski Iskri. Tako so se po tej proizvodnji uvrstili med prvih 5 proizvajalcev v Evropi, če ne še više.

Pri tem so bili seveda vzdrževalci non stop na delu, saj so stroji tekli noč in dan. Vsak izpad v procesu bi lahko pomenil velik izpad na serijah. Zato je bilo treba napake odstranjevati takoj in še bolj preventivno ukrepati.

Zanimivo je, kako so delavci vzeli „izredno stanje" z razumevanjem na znanje. V tovarni so celo peli pesem, po napevu: Naša četica koraka:

Mi pa bomo pomagali
našo Iskrico rešiti,
da nam bo zares uspelo
čimveč izvoziti.

Nerodam smo pa doka. ali,
kaj je moč storiti,

zadovoljni. Stroški žal nesorazmerno rastejo, zlasti pri dajatvah in pravijo, da ne najbolj pri cenah materialov. Največ so narasle cene energiji, transportu pa tudi amortizacija se je močno dvignila. Pri tem so se zelo povečali tudi stroški izvoza. Pri vsem tem pa imajo nadpovprečno velik ostanek dohodka.

Pri vsem tem so nad dve tretjini proizvodnje izvozili in to na konvertibilno področje. Torej so morali prodreti z visoko kvaliteto in seveda sorazmerno velikimi stroški.

Pri tem programa zaposlovanja niso dosegli in so zaposlili le dodatne 3 % novih, večinoma strokovnih sodelavcev. Seveda pa so se osebni dohodki dvignili in ocenjujejo, da so maso OD povečali okrog 40 % glede na leto 1980. Tako je mesečni dohodek normalnega priučenega delavca med 8 in 9 tisoč din. Z dobrim doseganjem in preseganjem norm pa dobijo tudi krepko čez 10 tisoč dinarjev.

Tako pravi direktor Adi Peitl: „Zadovoljni smo z dobro letino in upamo, da letošnje leto ne bo slabše."

F. Kotar

TOZD TGA, RETEČE

Izvozno usmerjena, perspektivna naložba

Pred novim letom smo v osrednjem slovenskem dnevniku „Delo" prebrali, da je „zeleno luč" za letošnje investicije dobilo največ Iskrinih predlogov. Med njimi je tudi naložba, ki jo pripravljajo v Tovarni gospodinjskih aparatov v Retečah. Za kakšen projekt gre?

O uspešno sklenjeni pogodbi med Iskro iz Reteč in zahodnonemško firmo AEG smo že pisali. Medsebojno sodelovanje se je v dveh letih že dodobra „uteklo", opekači kruha, ki jih v Tovarni gospodinjskih aparatov izdelujejo za to firmo, so po kakovosti in dobavljenih količinah, izgleda, v celoti zadovoljili partnerja iz ZRN. Še več – sedanja 4-letna pogodba naj bi se podaljšala še za eno štiriletno obdobje, izmenjava pa naj bi se tudi obogatila.

Gre za skupno odločitev obeh partnerjev. Naložba – vrednost po sedanjih projektih je skupaj z obratnimi sredstvi 46 milijonov dinarjev – naj bi bila praktično v celoti izvozno usmerjena. Za kaj torej gre? Sedanji opekači kruha (toasterji) so izdelani iz nerjaveče pločevine, ki naj bi jo po dokončanju naložbe zamenjala emajlirana prevleka z različnimi ornamenti.

Gre torej za temeljit „kozmetični" poseg v zunanji izgled izdelkov. Tako bi dosegli dvoje – prilagodili izgled izdelka „setu" zahodnonemške firme (v katerem sta še strojček za kuhanje kave in pladenj za gretje posode) in sčasoma verjetno osvojili tudi proizvodnjo drugega izdelka iz te garniture – grelnega pladnja. Ni potrebno posebej poudarjati, da bodo vsi ti izdelki domala izključno prodani v ZRN!

Naložba, ki naj bi istočasno pomenila, da bo za firmo AEG delalo že kar 120 delavcev, pa ni tako brez težav, kot bi sklepali po teh informacijah. Devizni iztržek (v letošnjem letu neto 2,298 milijona nemških mark, v letu 1985, ko naj bi investicija bila zaključena, pa že 4,122 milijona mark) bi bil namreč lahko še večji, če bi lahko več vgradnih materialov dobili na domačem tržišču. Sedanji položaj je na žalost tak, da še vedno precej materialov uvozijo iz tujine v dodelavo – menijo celo, da bi bil devizni iztržek ob ustrezni preskrbljenosti lahko kar dvakrat večji!

Problematično pa ni samo pomanjkanje temveč tudi – ali celo predvsem – cene teh materialov na domačem tržišču. V zapisih iz Reteč smo že nekajkrat poudarjali, da jih izredno pestijo naravnost nerazumljiva nesorazmerja med cenami repromaterialov v Jugoslaviji in tujini. Nič posebnega namreč ni, da je vrsta takih (pol)izdelkov na domačem trgu nekajkrat dražja od enakovrednih (ali celo kvalitetnejših!) tujih. To med drugim velja tudi za embalažo, ki je v tujini skoraj natanko tri in polkrat cenejša kot doma! Razumljivo je, da so zato prisiljeni tudi to uvažati „v predelavo" . . . Takšno gospodarjenje (v katerega so zaradi čisto preprostih tržnih zakonitosti prisiljeni) pa seveda intenzivno povečuje za enak devizni iztržek povečano zasedenost proizvodnih kapacitet. To dokazujejo naslednje številke:

V letu 1980 je bilo potrebno za 3,6 milijona dolarjev realiziranega izvoza angažirati 25 % proizvodnih kapacitet. Leto kasneje (1981) je bilo potrebno za enak izvoz (3,6 milijona dolarjev) zasesti že 35 % proizvodnih kapacitet. Za letošnje leto (1982) pa ob 15 % rasti izvoza, ki naj bi tako dosegel 4,125 milijona dolarjev, tega ne bo moč uresničiti brez 41 % zasedenosti proizvodnih kapacitet. Nadaljevanja krivulje niti nočemo predvidevati, naj raje še enkrat ponovimo vzroke sedanjega stanja. V Retečah so namreč izračunali, da je poprečna razlika enakovrednih repromaterialov doma in v tujini dobrih 60 % – toliko smo namreč doma dražji. To pa na koncu reprodukcijske verige pomeni, da cena končnega izdelka, izvoženega na zahodno konvertibilno tržišče, ne pokriva drugega kot izdelavni material in le skromen del izdelavnih stroškov. O realnosti tečaja dinarja pa v pogojih, ko izvoz ni ekonomska ampak eksistenčna kategorija, tako in tako ni več potrebno govoriti!

Stane Fleischman

AVTOMATIKA – TOZD NAPRAVE ZA ENERGETIKO

Po lanskoletnih težavah

Preteklo leto je TOZD Naprave za energetiko poslovala z motnjami, ki so posledica prepočasnega uvajanja novih proizvodov v proizvodnjo, izredno visoke odvisnosti proizvodnje od uvoženega reprodukcijskega materiala in izpada naročil, tako na tujem trgu, kot tudi na domačem za nekatere proizvode.

Motnje so se odražale v prenizki produktivnosti, torej slabi izrabi proizvodnih zmogljivosti, v prenizko realizirani proizvodnji in končno akumulaciji, ki jo je ob devetmesečni bilanci predstavljal le še rezervni sklad.

V mesecu juliju je bila pripravljena analiza vzrokov za zastoje v proizvodni ter okvirni program ukrepov za izboljšanje stanja, katerega je obravnaval tudi delavski svet delovne organizacije. Hkrati so delegati sprejeli sklep, ki nalaga konkretno opredelitev ukrepov za dolgoročno odpravo motenj v poslovanju. Komisija, imenovana s strani poslovodnega odbora Avtomatike, je v sodelovanju s strokovnimi delavci iz SOZD Iskra pri podrobnejši razčlenitvi vzrokov ugotovila, da je proizvodni program te TOZD sicer heterogen, tehnološko različen, vendar dober, ne more pa zaposlovati ves 420- članski kolektiv, če se ne ohranja tudi proizvodnje elementov, saj je 55 % vseh zaposlenih priučenih delavcev.

Kot drugi, izredno pomemben moment pa komisija navaja premalo izvoznih naročil, ki bi v primeru planirane realizacije omogočila lažje zagotavljanje deviznih sredstev, prepotrebnih za uvoz reprodukcijskega materiala.

Sprejet program ukrepov, ki so ga predhodno obravnavali tako delegati delavskega sveta in vse družbenopolitične in samoupravne strukture temeljne organizacije in ga z vsklajenimi stališči podprle, zajema vrsto konkretnih ukrepov za izboljšanje trenutnega stanja.

Težišče prioritetnih nalog je usmerjeno v razvoj nekaterih novih in inoviranih proizvodov, namenjenih predvsem za tuja tržišča. Njihov uvozni delež je minimalen, s čimer bi v Napravah lahko bistveno izboljšali svojo devizno bilanco.

Mednjo sodijo predvsem releji: inoviranje CRT 50, novi proizvodi TRC 8011/12, TRD 1000, TRD 2710, motorna zaščita TZM 50 itd. Uvedba novih proizvodov in povečanje obsega proizvodnje bo s polno izkoriščenostjo razpoložljivih delovnih zmogljivosti vplivala tudi na dvig produktivnosti. Medtem ko bo korigiranje cen, kjer je razmerje med izdelanim materialom in prodajno ceno nenormalno (povprečno 60 % od prodajne cene predstavlja vgrajeni repromaterial), omogočilo vsaj minimalno akumulacijo.

Med kratkoročne ukrepe sodi tudi znižanje zalog ter s tem povečanje količnika obračanja posameznih kategorij proizvodov in izboljšanje strukture njihovega financiranja. V program omenjenih ukrepov sodijo tudi določene akcije na področju organiziranosti poslovodnega procesa.

Čeprav si v Napravah prizadevajo za polno zaposlitev obstoječega števila 420 delavcev, bo srednjeročno gledano potrebno poiskati tudi vrsto kadrovskih rešitev v smislu prekvalifikacije, ki jo pogojuje nadaljnja programska usmeritev.

Le-ta je usmerjena v povečanje deleža naprav, kar je v skladu s celotnim razvojem Iskre. Današnji proizvodnji program se v tej TOZD namreč procentualno deli v razmerju 60 % proti 40 % elementov v korist naprav. Srednjeročna usmeritev pa zahteva poglobljeno tržno-ekonomsko analizo z opredelitvijo razvojne smeri.

Tako naj bi nosilni del programa elementov predstavljali časovni releji z malo avtomatiko, pri napravah za zaščitne VF in mikroračunalniške naprave, ki bodo v bodoče zahtevale dodatno proizvodnjo naprav, z znatno nižjim deležem uvoznih konponent.

Sprejet program torej zavezuje tako vodstvo TOZD kot vse delavce, da z zaupanjem v sebe, v pomoč strokovnih služb in delovne organizacije ter z zaostreno tehnološko in delovno disciplino premagajo lastne težave.

Š. D.

TOZD MAGNETI

Proizvodnja v novi tovarni je stekla

Vso drugo polovico leta lani je bila v Magnetih proizvodnja zelo motena, saj so adaptirali stari del tovarne v celoti, v novih prostorih pa tudi še ni steklo, kot so načrtovali. In kako je po novem letu? To vprašanje smo postavili vodji proizvodnje Poldetu Vukšiniču.

Dejal nam je, da so delo takoj prve dni januarja zastavili s polno paro. Delajo v glavnem na starih strojih in stari opremi, saj so nova postrojenja komaj dobro postavljena.

Zdaj tehnologi in vzdrževalci s polno paro novo strojno opremo s poskusno proizvodnjo preizkušajo, prilagajajo jo novim, specifičnim potrebam. To delo pa ni enostavno, saj so novi stroji skoraj v celoti vezani na procesno proizvodnjo in imajo veliko stopnjo avtomatizacije. Tako del nove opreme že delno služi svojemu namenu, drugi del pa bo kmalu.

„Pa ta nesrečni kobalt!" je vdihnil Polde Vukšinič. Kobalt je namreč ves iz uvoza in poleg tega predstavlja blizu 80 % vrednosti materiala. Tu seveda ne manjka težav ob uvoznih restrikcijah. Na srečo so že lani podpisali samoupravne sporazume o participaciji deviz pri kupcih, oz. porabnikih magnetov. Ti jim preskrbijo devizna sredstva za uvoz kobalta, ki ga potem v Magnetih „vdelajo" v končne izdelke.

Seveda pa takale odvisnost od kupcev ni nikakršna končna rešitev. Ostaja še vrsta kupcev, ki želijo manjše količine magnetov, kupili bi jih radi doma, to pa lahko naredijo le v TOZD Magneti, saj drugega proizvajalca tega iskanega blaga ni v Jugoslaviji. Ti manjši kupci pa največkrat nimajo deviz v ta namen in tu se posel že zatika.

Še težje je s pokrivanjem za izvoz. V Magnetih zelo resno načrtujejo sorazmerno visok delež izvoza, vendar jih skrbi, kako bodo uspevali, saj je kobalt drag in predstavlja višjo vrednost v izdelkih, kot je participacija TOZD pri deležu ustvarjenih deviz. S 65 % deviznih pravic se namreč račun ne izide.

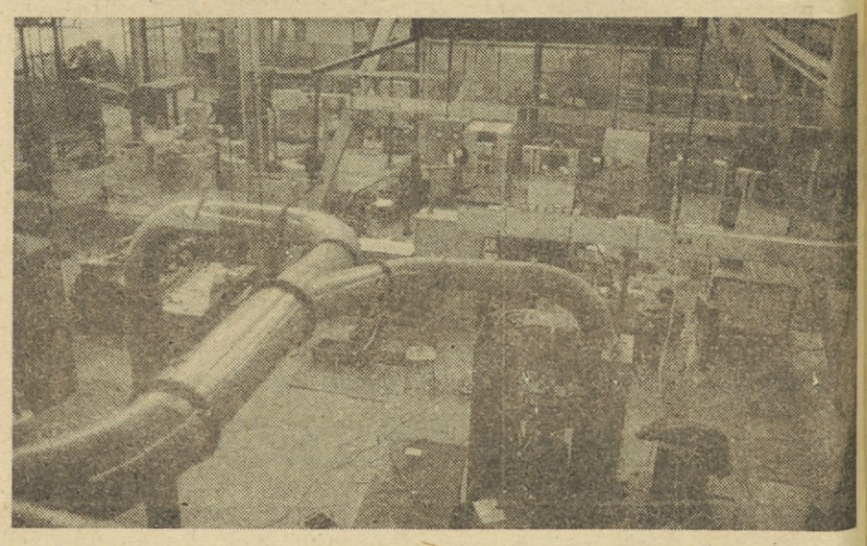

Proizvodnja magnetov v novih prostorih.

Novi in stari, v celoti rekonstruirani prostori že v celoti služijo svojemu namenu. Tudi opremo imajo že vso in tu ni težav. Stari tehnološki proces torej teče s polno paro in „pomaga" mu del nove opreme, čeprav le manjši del. Tako računajo, da bodo že januarja naredili prek 30 % več kot lani v istem času, kar je gotovo velik skok za ta 60-članski kolektiv.

Nova procesna tehnologija postavlja pred celoten kolektiv kar zahtevne naloge. Stroji so namenski, za njihovo proizvodnjo, treba pa jih je prilagoditi njihovim potrebam. Poleg tega pa je treba pridobiti znanje, izkušnje in spretnosti, ki jih nova, avtomatska oprema zahteva. To pa je seveda proces nekaj mesecev.

Uvajanje poteka sicer uspešno, vendar postopno, ker gre pač za procesno tehnologijo in mora tako steči celotno postrojenje, če hočejo uvesti docela novo tehnologijo proizvodnje, kot to načrtujejo. Tako je z vakuumsko livno pečjo, s procesno pečjo za termično obdelavo magnetov in ostalimi členi v verigi procesa proizvodnje z novo tehnologijo.

Do konca februarja so v Magnetih „pokriti" z devizami in tudi vse prvo polletje še kar dobro kaže. Skrbi pa jih, kako bo v 2. polletju, ko bo stekla celotna proizvodnja na novi avtomatski opremi in bo treba kobalta še veliko več kot ga rabijo sedaj. F. Kotar

ZAHVALI

Ob odhodu v pokoj se sodelavkam in sodelavcem TOZD TEA in sindikalni konferenci zahvaljujem za lepa darila in prisrčno slovo. Hkrati vam želim še mnogo sreče, prijateljstva in delovnih uspehov

Marija Eržen.

Ob odhodu v pokoj so mi sodelavci izkazali tolikšno pozornost, da se zahvaljujem, ne samo za izbrano darilo ampak še bolj za iskrene izraze prijateljstva.

Kolektivu kot celoti pa želim veliko delovnih uspehov.

Minka Zupan

Izobraževanje ob delu v SOZD Iskra

Analiza z naslovom „motivacija delavcev Iskre, ki študirajo ob delu", je bila opravljena zato, da bi ugotovili, zakaj delavci prehajajo iz tehničnih poklicev v netehnične.

Poznavanje vzrokov za takšne odločitve in učinkov neplaniranega izobraževanja delavcev nam lahko pomaga pri nadaljnjih odločitvah, samoupravnih sporazumih, štipendijski politiki in konkretnem podeljevanju pomoči tistim delavcem, ki se usmerjajo v študij za poklice, ki so za posamezne organizacije Iskre deficitarni.

V 713 veljavno izpolnjenih anketnih listih je odgovarjalo 2/3 moških in le 1/3 žensk, ki študirajo ob delu za poklic. Ženska je v letih med 25 in 30 letom v prvi vrsti delavka in mati in se za študij le stežka odloči, če ima otroke.

Le 10,5 % delavcev, ki študirajo ob delu je še brez kakršnega koli poklica. Vsi ostali že imajo neko kvalifikacijo, oz. šolo. Ženske se za tehnične usmeritve ne odločajo. Več kot polovica anketiranih jih je izjavila, da so se za prvotni poklic odločili zaradi veselja do tega poklica.

Ostali so odgovorili, da so se odločili za študij ob delu zaradi tega, ker se želijo strokovno izpopolniti, ker že opravljajo dela, za katera potrebujejo izobrazbo, 12,5 % anketirancev je odgovorilo, da se izobražujejo na pobudo OZD in za potrebe OZD.

Polovica anketiranih delavcev (ki se izobražujejo ob delu) je iz strokovnih služb, 31,5 % iz proizvodnih oddelkov, 14,6 % je vodilnih, ali vodstvenih delavcev.

Odgovori na vprašanja, če bi se odločili za vpis na eno od tehničnih šol so pokazali, da bi se skoraj 1/4 vseh odločila za študij na tehničnih, ali proizvodnih usmeritvah, če bi dobili dovolj študijskega dopusta, plačano šolnino, predčasne izhode z dela za opravljanje izpitov in plačilo potnih stroškov. Presenetljivo je, da skoraj polovica anketiranih meni, da je izobraževanje na tehnični usmeritvi težje kot na netehnični.

Predpostavljeni delavci, ki imajo nižjo, ali enako izobrazbo kot anketirani delavci so negativno nastrojeni do njihovega študija in jih pri študiju ne vzpodbujajo.

Anketa je pokazala, da so delavci, ki študirajo ob delu tudi na drugih področjih izredno aktivni:

– v samoupravnih organih jih aktivno sodeluje	39,7 %
– v družbeno-političnih organizacijah	41,0 %
– v športu in kulturnih društvih	41,0 %
– drugje	4,5 %.

Nekateri se udejstvujejo tudi na več področjih.

Rangirali smo vzroke, zaradi katerih so se delavci vpisali v študij ob delu. Ugotovili smo, da se približno polovica delavcev izobražuje zaradi želje po znanju, strokovnega izpopolnjevanja, zaradi zahtev dela, ki ga opravljajo, da bi svoje delo še bolje opravljali in zaradi napredovanja. To si razlagamo s tem, da delavci že delajo na delih in nalogah, za katere se izobražujejo. Mnenja so, da imata izobrazba in prizadevanje pri delu največji vpliv pri napredovanju.

Tretjina delavcev, ki se izobražuje ob delu, ne prejema šolnine. Večina, ki je odgovarjala na anketo, je v nižjih letnikih. Šolnina doslej ni bila velik strošek za kvalificirane delavce, vendar se je v letu 1981 močno povečala. Problem je tudi prosti čas za študij in opravljanje izpitov. Večina delavcev zaprosi za pomoč v organizaciji šele potem, ko opravi nekaj izpitov.

Večina anketiranih delavcev je odgovorilo, da imajo 1 ali 2 dni študijskega dopusta pred vsakim izpitom, kar ustreza določbam družbenega dogovora za izobraževanje na srednjih šolah. Med delavci, ki študirajo ob delu jih 7,7 % prejema nobene podpore od organizacije.

Večina anketiranih je izrazilo željo, da bi po končanem študiju delali na nalogah kot samostojni strokovni delavci. Polovica delavcev je izjavila, da nimajo realne možnosti, da dobijo po končanem študiju svojemu znanju primerna dela in naloge.

Rezultati analize kažejo, da je bilo doslej dodeljevanje pomoči delavcem, ki se odločijo za študij, v Iskri precej neurejeno, nesistematično in skoraj povsem neplanirano. Rezultati kažejo tudi na to, da uspehov delavcev, ki so študirali ob delu niso spremljali.

Veliko delavcev študira izredno dolgo in po nekaj letih študij opustijo. Delovne organizacije Iskre imajo različno urejen sistem izobraževanja ob delu.

Eden od rezultatov posvetovanja vodij kadrovskih služb v Iskri je medsebojni dogovor, da bodo kadrovske službe v Iskri poenotile delo s tem, da bodo sprejele enotno tehnologijo dela in evidence, ki so po posameznih TOZD Iskre najbolje izdelane.

Kadrovska služba v IEZE – DSSS ima sistem spremljanja izobraževanja ob delu normativno urejeno s pravilnikom o izobraževanju, kjer je vključeno odločanje o tem, kakšne pogoje mora delavec izpolnjevati za pridobitev statusa študenta ob delu, način spremljanja med študijem, kdo lahko dobi pomoč pri študiju in kakšne smeri bodo stimulirane za izobraževanje. Posebej vodijo vse stroške, ki so povezani z izobraževanjem za posameznega delavca.

Vodje posameznih področij tesno sodelujejo z organizatorjem izobraževanja, se med seboj obveščajo, saj so jim znane bodoče potrebe po kadrih.

Razpis štipendij je usklajen z bodočimi potrebami v OZD. V kadrovskem planu – planu izobraževanja so upoštevani delavci, ki bodo v doglednem času končali študij ob delu.

Sonja Vrhovec

Obvestilo upokojencem

Na tradicionalnem srečanju pred novim letom smo vam obljubili knjigo o 35-letnem razvoju Iskre, v kateri ste s svojim požrtvovalnim delom, znanjem, in zaupanjem v lastne moči in sposobnosti ustvarjali Iskro Elektromehaniko Kranj.

Knjiga je natiskana in jo lahko dobite v tajništvu sindikata v Savski loki 1 v Kranju. Obvestilo velja le za Kranjčane, ostali upokojenci bodo knjige prejeli v dislociranih tovarnah.

TOZD TV, PRŽAN

Z orodjarji ni bilo tako!

Ko smo v 48. številki glasila Iskra lani natisnili nekaj intervjujev z jubilanti 30-letnega dela pržanske tovarne TV sprejemnikov, smo mojstru orodjarju NANDETU RESMANU „podtaknili" tudi izjavo, ki jo ogorčeno zavrača: orodjarjem ni bilo hudega, vsaj glede delovnih prostorov ne!

Tiskarski škrat je očitno zagrešil veliko grdobijo, saj nam je Nande Resman, orodjar, ki je že od samega začetka član pržanske tovarne, poslal dve fotografiji, ki zelo jasno prikazujeta prostor, v kakršnem so orodjarji delali. Resnično gre za toplo sobo, na tleh je bil celo parket, tako da natisnjena izjava resnično ni – resnična. V imenu hudobnega škrata se mu opravičujemo in objavljamo fotografijo orodjarske delavnice izpred 30 let. Nande Resman se bo na njej že sam spoznal!

KNJIGA O ELEKTROMEHANIKI

Iskra Elektromehanika je ob svoji 35-letnici izdala knjigo, ki dokaj jedrnato in hkrati celovito opisuje to delovno organizacijo, njeno zgodovino in rezultate dela njenih delavcev. Gre za izjemno zanimiv in dragocen dokument, ki skuša s sliko in besedo ohraniti del slovenske zgodovine in sedanjosti, ki ga Iskra Elektromehanika, zdaj že bivša delovna organizacija, prav gotovo pomeni.

Knjiga nima običajnega naslova. Ta je simboliziran v Iskrinem znaku in znaku 35 (ustvarjalnih let Iskre) na ovitku knjige. Tudi avtorski pristop je neobičajen – knjigo so pisali številni delavci Iskre, prav tako so sami posneli tudi večino v knjigi objavljenih fotografij. (V tem je morda določena simbolika: Zgodovino Iskri naj pišejo delavci, ki so jo ustvarjali?) Tako je v kolofonu knjige zapisanih prek 40 imen avtorjev, še več pa je tistih, ki v kolofonu niso posebej omenjeni, a so vsak po svoje prispevali k nastanku te knjige. Gre torej za kolektivno delo, ki ga je uredil Jakob Vehovec, prekaljen in izkušen Iskraš.

V uvodu knjige je med drugim zapisal:

„Ta knjiga ni vsestranska in popolna kronološka pripoved o razvoju Iskre v Kranju. Za kaj takega bi bilo potrebno veliko več časa za raziskovanje posameznih podrobnosti, iz katerih bi lahko dobili popoln mozaik dogodkov. Je priložnostna publikacija, ki naj označi nov mejnik v zgodovini Iskre. Knjiga je napisana po spominih snovalcev in pionirjev Iskre, saj smo imeli na voljo le malo zgodovinskega gradiva in podatkov. Želimo, da jo bralci sprejmejo kot dober namen, iztrgati času vse tisto, kar je še ostalo v spominih naših ljudi in se s tem oddolžiti vsem delavcem Iskre, ki so v teh 35 letih po svojih močeh prispevali k uspešnemu razvoju naše delovne organizacije."

Urednikova skromnost je bržkone pogojena s spoznanjem, da je nemogoče napisati popolno in vsestransko objektivno knjigo o tisočih in desettisočih ljudeh, ki so v preteklih 35 letih tako rekoč iz nič začeli ustvarjati to mogočno Iskro, živeli njene uspehe in njene težke trenutke, da jo danes ponosno pokažejo: „Glejte – takšna je – ta naša velika Iskra!", a nam hkrati tako malo povedo o njej. Že res, da je kranjska Iskra velika. Ampak – prav zato jo je še teže razumeti in v celoti dojeti. To gotovo zmorejo le pionirji Iskre, njeni najstarejši in najbolj zvesti delavci, ki so vse od njenih porodnih krčev dihali z njo. Vendar je teh delavcev iz dneva v dan manj. Pa še razmišljanja tistih, ki ostajajo, je novejši čas s svojim bliskovitim razvojem morda prerasel.

Odločitev o pisanju knjige je bila torej pogumna. In že vnaprej se je bilo treba sprijazniti z mislijo, da delo na koncu ne bo popolno, kajti preveč spominov se je že porazgubilo v nič. Prav zato je bila odločitev o pisanju knjige tudi nujna. Neodgovorno bi bilo teh 35 ustvarjalnih let Iskre prepustiti pozabi in dovoliti, da se izgubi zadnji dokument o nekem velikem revolucionarnem času, ki ga je oblikovala množica delovnih ljudi – Iskrašev.

„Ta knjiga je namenjena delavcem delovne organizacije Iskra v Kranju, ki so s svojim požrtvovalnim delom, znanjem in zaupanjem v lastne moči in sposobnosti znali in zmogli ustvariti današnjo podobo Iskre, njene razsežnosti in njeno ime," je knjigi na pot zapisal predsednik KPO DO Elektromehanika Aleksander Mihev, „Namenjena je tudi mladim delavcem, ki se in se bodo vključevali v prizadevanja za nadaljnji napredek in razvoj Iskre, da bi spoznali, razumeli in cenili temeljno resnico, da vsak nov dosežek in uspeh ni v celoti delo posameznika, temveč je nasledek že uporabljenih znanj in opravljenega dela, torej bogastva izkušenj, ki jih je ustvaril človek kot član družbe in ne le kot posameznik. V tem se zrcali družbeni značaj in pomen našega dela in prizadevanj, ki niso usmerjena le k ciljem ene generacije, temveč tudi k odgovornosti druge, da si postavi nove. Zato je Iskra že in bo vedno bolj postajala delo mnogih rodov."

Zapisana misel v celoti opravičuje izdajo te knjige, ki bo ostala trajen spomin ljudem in na ljudi, ki so oblikovali in živeli njeno vsebino. Hkrati pa pomeni pravzaprav prvi in edini tovrstni dokument o kranjski Iskri, iz katerega bomo vsebino in znanje lahko črpali tako rekoč večno.

Knjiga je izšla v nakladi 15.000 izvodov. Pripada vsakemu delavcu Elektromehanike, njenim upokojencem in štipendistom – vsem tistim, ki so gradili kranjsko Iskro in jo bodo gradili v bodočnosti.

Zgodba iz te knjige ni samo nepopolna, pač pa tudi nedokončana. Morda se bo našel kdo, ki jo bo skušal izpopolniti, kar bi zagotovo bilo vredno in čudovito delo. Nadaljevali pa bomo zgodbo vsi in se trudili, da bo enako veličastna kot njen prvi del v tej, že napisani knjigi.

Kazimir Mohar

Zbornik o Dachauu

Čeprav pozno, vendar ne prepozno je izšel zbornik o Dachauu, proslulem nemškem koncentracijskem taborišču, v katerem je trpelo in umrlo nemalo Jugoslovanov, med njimi seveda tudi precejšnje število Slovencev.

„Že od vsega začetka, odkar so se preživeli dachauvci vrnili v domovino, je tlela v njih želja, da bi svet izvedel o grozodejstvih, ki so jih preživeli. Sporočilo naj bi bilo svarilo bodočim rodovom, kaj se lahko zagodi, če svet brezbrižno opazuje zločinska početja, ki so se dolga leta dogajala okrog nas," je v začetku spremne besede k zborniku zapisal uredniški odbor zbornika „Dachau".

Tako je torej zbornik o življenju in umiranju, o grozodejstvih in upiranju nasilju v koncentracijskem taborišču Dachau med drugo svetovno vojno prva slovenska knjiga pričevanj, ki so jih napisali nekdanji dachauski jetniki o tem najstarejšem in zloglasnem nacističnem taborišču.

Zamisel o zbiranju pričevanj se je rodila, kot smo že omenili, med preživelimi dachauvci neposredno po osvoboditvi dachauskega taborišča. Tako je pisatelj Ludvik Mrzel še v Dachau pozival v glasilu Jugoslovanskega narodnega odbora preživele tovariše, naj prispevajo za dachausko kroniko sveže spominsko gradivo o svojih doživetjih in še posebej, naj zbirajo fotografije, skice, slike in drugo podobno gradivo, ki sodi v tako kroniko. Žal pa se je vse, kar je za dachausko kroniko zbral Ludvik Mrzel, v prvih povojnih letih zgubilo.

Po pisateljevi smrti je priprava dachauskega zbornika za nekaj let zastala. Znova pa se je začelo zbirati gradivo o življenju v Dachauu, predvsem od šestdesetih let dalje, pri Republiškem odboru Zveze združenj borcev NOV Slovenije. Urejevanje in zbiranje je vestno vodil Vekoslav Mlekuž, prav tako nekdanji dachauski jetnik, in to gradivo je sedaj jedro pričevanj v tem zborniku.

Skoraj polovico zbornika (le-ta obsega več kot 500 strani) obsega uvodna, zelo dokumentarno in prepričljivo napisana študija Staneta Šinkovca pod naslovom „Monografija o koncentracijskem taborišču Dachau", ki nam nazorno priča o tem taborišču smrti od njegove ustanovitve 21. marca 1933, pa tja do konca taborišča, to je do osvoboditve in pa do procesa dachauskim krvnikom, ko so prejeli zasluženo kazen za vsa grozodejstva, ki so jih počenjali v taborišču.

Tudi naslednji prispevek pod naslovom „Jugoslovani v taborišču" je napisal Stane Šinkovec in v njem podal dokumentiren prikaz o Jugoslovanih v taborišču, njihovi organiziranosti in sploh odporu proti nečloveškemu ravnanju v taborišču. Temu sestavku sledi zapis o delu jugoslovanskih komunistov v taborišču, ki so ga napisali Vlasto Kopač, France Žemva in Branko Albaneze.

Druga polovica zbornika pa obsega pod skupnim naslovom „Pričevanja" dokumentarne, spominske in literarne zapise preživelih dachauvcev in sicer Jožeta Hameršaka, Jožeta Kranjca, Ladislava Krmeca, Ferda Bevca, Staneta Tušarja, Staneta Šinkovca, Frana Albrechta, Folteja Hartmanna, Justina Ažmana, Vinka Avsenaka, Lojzeta Jurgeleta, Bojana Ajdiča, Boža Škerlja, Vilka Vujčiča, Jakoba Sveta, Nejčeta Šturma, Franca Medje, Jožeta Hermana, Franca Križnarja, Franceta Filipiča, Ernesta Adamiča, Bogdana Mirnika, Rista Gajška, Vekoslava Mlekuža, Janeza Kosa, Vladimirja Rijavca, Janeza Logarja, Vladimirja Kralja in Dušana Laleviča. Ob koncu zbornika najdemo še razne priloge, medtem ko je v knjigi objavljena obilica dokumentarnega fotografskega gradiva, ki nazorno dopolnjuje besedilo zbornika.

Zbornik „Dachau" je izdala založba Borec v opremi in likovni ureditvi Vlasta Kopača.

D. Ž.

ISKRA–ŠOLSKI CENTER KRANJ,p.o.
64001 KRANJ, Savska loka 2

RAZPISUJE

po sklepu odbora za medsebojna razmerja delavcev naslednja prosta dela in naloge v usmerjenem izobraževanju:

I. – UČITELJ STROKOVNIH PREDMETOV – POUČEVANJE ELEKTROTEHNIŠKIH PREDMETOV
pogoj: visoka izobrazba elektrotehniške stroke, jaki tok;
– UČITELJ STROKOVNIH PREDMETOV – POUČEVANJE ELEKTROTEHNIŠKIH PREDMETOV
pogoj: visoka izobrazba elektrotehniške stroke, šibki tok;
– UČITELJ STROKOVNIH PREDMETOV – POUČEVANJE STROJNIH PREDMETOV
pogoj: visoka izobrazba strojne stroke.

Zaželeno je, da imajo kandidati opravljen pedagoški strokovni izpit.
Za strokovne učitelje elektrostroke je na razpolago družinsko stanovanje in možnost kredita za nakup stanovanja.

II. 2 SNAŽILK
– čiščenje šolskih in poslovnih prostorov.

Vsa dela in naloge se združujejo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA–ŠOLSKI CENTER KRANJ, 64000 Kranj, Savska loka 2. O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka za vložitev prijav.

SMUČARSKI TEČAJI

Iskra Invest servis, dejavnost za šport in rekreacijo obvešča delavce Iskre, da je še nekaj prostih mest v smučarskem tečaju od 30. 1. – 6. 2. 1982.

CENA TEČAJA:

Odrasli	3.400 din
Otroci od 7–14 let	3.250 din
Otroci do 7 let	3.000 din

OBVESTILO

V sodelovanju z Globtourom prireja smučarski kljub Smuk delovne organizacije Avtomatika za svoje delavce in člane njihovih družin zimsko smuko na Kopah in Golteh;

V okviru prve ponudbe nudijo
– sedem vlečnic s kapaciteto 6.100 smuč/ 8 uro. Največja je dolga kar 1500 m z višinsko razliko 500 m.
– preko 100 ha travnatih smučišč primernih za začetnike in tekmovalce
– del teh smušič je osvetljen in omogoča nočno smuko
– 20 km smučarskih sprehajalnih stez.

NAMESTITEV je v PARTIZANSKEM DOMU na KOPAH – sobe so dvo, tro, štiri in pet posteljne. Tuš in WC je v vsakem nadstropju. Skupni prostori so prijetno urejeni, imajo tudi televizijsko sobo in posebno shranjevalnico smuči.

CENE:	Odrasli	30 % otroci do 7. l.	50 % otroci do 7. l.	brez otroci do 7. l.
v 1/2 sobi	5.300,–	3.200,–	2.500,–	400.–
v 1/3 ali 1/4 sobi	4.900.–	2.950,–	2.350.–	400.–
1/5 sobi	4.600.–	2.700.–	2.150.–	400.–

POPUSTI:
– otroci do 7. leta imajo 40 % popusta na ceno penziona
– otroci do 7. leta imajo 50 % popusta, če ne koristijo svojega ležišča,
– otroci do 7. leta, ki ne koristijo svojega ležišča, niti hrane, plačajo 50 din na dan.

CENA VKLJUČUJE:
– 7 polnih penzionov
– 7 dnevnih smučarskih kart
– 7-dnevno šolo smučanja (4 grupe po 9) v organizaciji SK Smuk
– turistično takso, zavarovanje in prijavo.

Na GOLTEH pa imate na razpolago:
v času od 17.-24. 1. 1982 7 dni polni penzion, ter kot doplačila žičnico za 7 dni, in šolo smučanja v organizaciji SD SMUK. Gondolska žičnica vozi od spodnje postaje iz vasi Žekovec do hotela. Poleg tega imajo 1 sedežnico in 5 vlečnic.

V Mozirški koči so sobe dvo, tro, štiri in šestposteljne. Sobe imajo skupno kopalnico in WC. V koči pa je tudi udobna restavracija.
CENA polnega penziona za odrasle je: 3.100 din
Doplačilo za žičnico na odrasle je: 1.100 din
Doplačilo za otroke do 15. leta: 800 din
Doplačilo za šolo smučanja: 750 din pri minimalno 9 osebah.

Jubilejne zimsko športne igre SOZD Iskra

PROPOZICIJE
za tekmovanje na XX. Jubilejnih zimsko športnih igrah SOZD ISKRA, ki bodo 26. in 27. februarja 1982 v Gozd Martuljku in Kranjski gori.

XX. zimsko športne igre obsegajo tekmovalni disciplini: tek in veleslalom

Udeleženci tekmovanja se lahko pripravijo v naslednje tekmovalne razrede:

TEKI:

MOŠKI: 10 km – tekmovalni razred A (tekmovalci, ki do 1. 1. 1982 niso dopolnili 30 let). MOŠKI: 5 km – tekmovalni razred B (tekmovalci, ki so do 1. 1. 1982 dopolnili 30 let in niso starejši od 40 let), MOŠKI: 5 km – tekmovalni razred C (tekmovalci, ki so do 1. 1. 1982 dopolnili 40 let). ŽENSKE: 5 km – tekmovalni razred A (tekmovalke, ki do 1. 1. 1982 niso dopolnile 30 let). ŽENSKE: 5 km – tekmovalni razred B (tekmovalke, ki so do 1. 1. 1982 dopolnile 30 let).

Tekmovanje v tekih bo 26. 02. 1982 ob 15. v Gozd Martuljku.

VELESLALOM:

bo dne 27. 02. 1982 ob 10. v Kranjski gori.

MOŠKI: tekmovalni razred A (tekmovalci do 24. leta) MOŠKI: tekmovalni razred B (tekmovalci od 25. do 29. leta). MOŠKI: tekmovalni razred C (tekmovalci od 30. do 34. leta) MOŠKI: tekmovalni razred D (tekmovalci od 35. do 39. leta) MOŠKI: tekmovalni razred E (tekmovalci od 40. do 44. leta) MOŠKI: tekmovalni razred F (tekmovalci do 45. do 49. leta) MOŠKI: tekmovalni razred G (tekmovalci, ki so do 1. 1. 1982 dopolnili 50 let) ŽENSKE: tekmovalni razred A (tekmovalke do 29. leta) ŽENSKE: tekmovalni razred B (tekmovalke od 30. do 39. leta) ŽENSKE: tekmovalni razred C (tekmovalke, ki so do 1. 1. 1982 dopolnile 40 let).

Rezultati tekmovanja v tekih in veleslalomu se ocenjujejo posamezno in ekipno.

Za ekipno uvrstitev se točkujejo teki in veleslalom najbolje uvrščenih iz vsakega razreda moških in žensk.

Za nepopolne ekipe se štejejo KT zadnjega tekmovalca v razredu s pribitkom 500 KT za ekipno uvrstitev.

Pritožbe in ugovore bo reševala 5-članska komisija, ki jo bo imenovala komisija za šport in rekreacijo pri SOZD ISKRA.

Tekmovanja se lahko udeležijo samo člani SOZD ISKRA, ki bodo svojo udeležbo prijavili pri svojih referentih za šport in rekreacijo, pri DO SOZD ISKRA.

Vse delovne organizacije morajo svojo udeležbo prijaviti pismeno do 19. 02. 1982 na naslov:

ISKRA INVEST SERVIS, Področje za šport in rekreacijo, Ljubljana, Trg revolucije 3.

Za prijavo je veljaven seznam tekmovalcev, ki ga potrdi kadrovska služba.

Prijava mora vsebovati:
- priimek in ime tekmovalca;
- rojstne podatke;
- razred v katerem bo tekmoval.

V primeru spora ima komisija za pritožbe pravico indetificirati tekmovalce s pomočjo osebne izkaznice, vsi tekmovalci morajo na cilju imeti osebno izkaznico ali kateri koli dokument, ki ima fotografijo (vozniško dovoljenje, potni list, itd.)

Vsak tekmovalec mora tekmovati v svojem starostnem razredu.

V primeru, če komisija za pritožbe ugotovi, da tekmovalec ni član SOZD ISKRA ali, da tekmovalec ne tekmuje v ustreznem razredu, diskvalificira vse tekmovalce delovne organizacije tekmovalnega razreda.

Vodja ekipe je dolžan 60 minut pred začetkom tekmovanja javiti vodstvu tekmovanja vse nastopajoče tekmovalce. Naknadnih sprememb in prijav vodstvo tekmovanja ne bo upoštevalo.

Tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost. Prireditelj ne prevzame nobene odgovornosti za morebitne poškodbe.

Organizator tekmovanja si pridržuje pravico, spremeniti čas in kraj tekmovanja, če bodo to zahtevale okoliščine. O tem bo vodstvo zimsko športnih iger SOZD ISKRA pravočasno obvestilo vse prijavljene.

ZIMSKE ŠPORTNE TEKME ISKRE IEZE

Zimske športne tekme, ali bolje tekmovanje v veleslalomu bo Iskra – Industrija elementov za elektroniko letos priredila na Dolenjskem. Organizirali ga bodo Iskraši iz Šentjerneja.

Tekmovanje bo v soboto, 30. januarja letos na Javorici nad Šentjernejem ob 10. uri. Več informacij bodo smučarji iz TOZD IEZE dobili pri svojih športnih referentih.

In kako pridemo na Javorovico? Treba je priti v Šentjernej, od tu pa se zavije proti Pleterjem. Malo pred samostanom se zavije na levo, na križišču je tudi kažipot za Javorovico. Od Šentjerneja do Javorovice je kakih 8 kilometrov.

Več informacij pa zlasti športni referenti lahko dobijo po telefonu v šentjernejski Iskri in sicer pri tovariših Žuliču tel. (068) 85-368 in Grubarju tel. (068) 85-315.

Nasvidenje na Javorovici!

ZAHVALE

Ob boleči izgubi dragega očeta

ANTONA OMANA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem kontrole telefonskih enot javnega sistema ATC za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na poti k njegovemu zadnjemu domu

hčerka Dora Erlah

Ob smrti naše drage mame

ANGELE SIRC

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem in prijateljem iz TOZD Stikala, DSSS – investicije, TOZD Števci – montaža in tovarne ERO – montaža in vrtalnica za podarjeno cvetje in denarno pomoč. Hvala vsem, ki ste spremili našo dobro mamo k zadnjemu počitku

Žalujoči: sinova Jože in Franc, hčerki Angelca in Mici.

Ob boleči izgubi moje drage mame

ĐURĐE ĐORĐEVIĆ

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD TEA za izraze sožalja in denarno pomoč

Simon Đorđević

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE VERBIČ

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem TOZD TEA (kontrola in koordinacijski stikalnik); TOZD VZDRŽEVANJE (ključavničarska delavnica); TOZD TEA (priprava materiala) za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoči: hčerka Marija Eržen in sinova Andrej in Tone.

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta

JANEZA DRINOVCA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem razvojnega oddelka Stikal za podarjeni venec, za izraze sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoča hčerka Francka Pavlin z družino.

Ob nenadni izgubi drage hčerke

MARIJE ROZMAN

se iskreno zahvaljujem sodelavcem kontrole in obdelovalnice TOZD TEA za izraze sožalja, podarjeno cvetje in denarno pomoč

Franc Rogelj

SONČNA CENTRALA NA STREHI AVTOMOBILA

V poskusni fazi je VW Passat, ki ima na nosilcu na strehi avtomobila vgrajene solarne celice od firme AEG Telefunken. Te bodo direktno spreminjale sončno energijo v električno. Pri avtu s poskusnim nosilcem dopolnjuje „sončna centrala 160 W" dinamo in prevzema polnjenje baterije. Zato se bo poraba bencina zmanjšala za 5 %. Pri današnjih visokih proizvodnih stroških za sončno centralo to še ni gospodarno. Ocenjujejo pa, da bo s pocenitvijo proizvodnih stroškov in dražitvijo bencina taka naprava zelo hitro amortizirana v letih od 1985 dalje tudi zato, ker bo poraba električne energije z naraščanjem konforta v avtu naraščala. Novi „solar" passat bo imel na strehi 2 kv. m solarnih celic, ki bodo pri sprejemu energije 800 W/m^2 in 10 % izkoristku dobile moč 160 W.

(Po Techinsche Rundschau 49/81).

S. Š.

SMUČARSKE IZKAZNICE

Planinsko društvo Iskra obvešča vse člane smučarske sekcije in ostale, ki se želijo na novo včlaniti, da lahko poravnajo članarino vsak ponedeljek in četrtek od 10. do 13. na Trgu revolucije 3, K-1, pri Viliju Tekavcu.

dopisujte v naše glasilo

ISKRA–AVTOMATIKA

OBVESTILO

Kegljaški krožek Iskra–DO Avtomatika obvešča vse športne referente v TOZD ter vse kegljače v delovni organizaciji, da bo predvidoma od 18. januarja do 1. februarja v ponedeljkih potekalo kegljaško prvenstvo in sicer sto lučajev:

EKIPNO:
A) moški – šest tekmovalcev in rezerva
B) ženske – tri tekmovalke in rezerva

POSAMEZNO:
moški, ženske.

Tekmovanje se bo odvijalo po pravilniku Kegljaške zveze Jugoslavije. Zaradi zanesljive udeležbe mora vsak prijavljeni tekmovalec položiti obvezno kavcijo 50 din, ki jo dobi po opravljenem tekmovanju vrnjeno. Ekipno tekmovanje se šteje tudi za posameznike. Prijave s kavcijo oddajo športni referenti osebno Ljubu Jamšku na Savski cesti 3, telefon 320-441, interna 383. Točen razpored tekmovanja bo pravočasno dostavljen športnim referentom.

Služba za družbeni standard

REŠITEV NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE

VODORAVNO:
postava, ostanek, statika, tenis, KO, sen, silvestrovanje, varianta, vrinek, lev, NL, Artois, RI, osa, aker, Als, kap, pena, apopleksija, Alain, sekt, AP, Kato, opat, nit, SS, Ati, Trnava, jota, AV, ala, kastrat, nos, Ta, sejalnik, Traven, kondor, prvenstvo, ot, NJ, ov, vata, IL, en, vrag, sprostitev, aktinij, Kalinka, liana, navlaka, atentat, etik, RT, gostovanje, Oslo, areal, RK, Anja, EK, Alost, elisa, Ero, PN, skok, vdor, klej, posrednica, Spoleto, Rene, AP, vratnik, pare, aziati, Mann, Ili, Apač, alt, zastava, cin, RR, NOB, kis, Aniene, din, tipika, akt, Delnice, Rade, akacija, Arta, bor, stilet, kanasta, dar, ara, Tamara.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra – Industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente – Ljubljana.

– Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

– Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Boris Čerin (Elektrozveze), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE), Marko Rakušček (Avtoelektrika) – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo.

– Naslov: Ljubljana, Tržaška c. 15, telefon: 263-825 – Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA–DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ČASOPISNE NOVICE

Sodelavci Iskra Avtomatika in predstavniki SIS za 10-letno izgradnjo cest Ljubljane so podpisali aneks, ki se nanaša na osnovno pogodbo o semaforizaciji mesta. Na podlagi pogodbe bodo tehniki Iskre pričeli s prvo stopnjo nadaljnjega razvoja prometne signalizacije v Ljubljani. Končni cilj te stopnje bo računalniško vodenje semaforov, razdeljenih po posameznih delih mesta. Center AVP (avtomatsko vodenje prometa) pa bi glede na zdajšnja predvidevanja dobili v Ljubljani 1985. leta. Z vsem tem bomo pri nas začeli dohitevati nekatera druga jugoslovanska mesta, čeprav tako sodobnih naprav, kot jih bomo imeli pri nas – vsaj tako zatrjujejo strokovnjaki – drugod še ne bo. Pri vsem tem pa je morda še najpomembnejše, da Iskrine naprave ne bodo licenčne (ljubljanski Dnevnik, ki je posredoval to vest, je besedo licenčne zapisal v narekovaju), ampak plod domačega znanja.

Tržaško Gospodarstvo je objavilo v zadnji lanskoletni številki daljši članek ob 10-letnici uspešnega poslovanja Iskre-TOZD Montaža elektromotorjev v Spodnji Idriji. V podnaslovu je zapisal avtor članka Aleksander Jovanović tole: „Nova naložba za povečanje zmogljivosti obljublja dinamičen razvoj; s tem ta tovarna prevzema vlogo enega od glavnih nosilcev gospodarskega razvoja občine Idrija. V obdobju enega desetletja bo celotni prihodek povečan 13-krat, dohodek 20-krat, in čista akumulacija 24-krat. Izvoz je leta 1974 dosegel vrednost 859 tisoč dolarjev, a letos (mišljeno seveda za leto 1981) se bo zaokrožil na 5 milijonov dolarjev.

Na seji splošnega združenja elektroindustrije Slovenije so menili, da so lani izvozili za približno 7,2 milijarde dinarjev izdelkov, kar je za 20 % manj kot so prvotno načrtovali. Pomanjkanje reprodukcijskih materialov in njihova slaba kakovost sta bila glavna vzroka za to, da niso izpolnili zastavljenih ciljev, saj se je zaradi teh težav, ki so povzročale zastoje, tudi zmanjšal fizični obseg proizvodnje za 3,6 % v primerjavi z letom 1980.

Letošnje leto naj bi se povečala vrednost izvoza za 25 %, ker pa je zelo malo verjetno, da bodo uspeli na tujih tržiščih dosegati višjo ceno, to pomeni, da bodo za toliko morali povečati tudi fizični obseg svojega izvoza. To nalogo bi lahko uresničili, če bo oskrba z domačimi reprodukcijskimi materiali boljša kot lani. (Ljubljansko Delo).

Tradicionalna novinarska tiskovna konferenca, ki jo vsako leto sklicuje predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanič, je tudi ob koncu lanskega leta doživela dokajšen odmev v jugoslovanskem časopisju. Najbolj obširno je s konference poročal beograjski Privredni pregled z navedbo vseh podatkov lanskoletnega poslovanja in načrtov za letošnje leto. Že v podnaslovu je navedel, da bo Iskra akumulirala letos za 58,1 % več sredstev kot lani, izvoz bo letos dosegel vrednost 190 milijonov dolarjev, pri čemer bo Iskra dosegla presežek 82 milijonov dolarjev v zunanjetrgovinski dejavnosti.

Novinar Dela Zdravko Stefančič pa je zapisal v podnaslovu predsednikove besede: „Čeprav z rezultati, ki smo jih letos dosegli, ne moremo biti povsem zadovoljni, pa vendar lahko ugotavljamo, da so bili v zaostrenih pogojih poslovanja zadovoljivi."

Obrat Iskre – Široke potrošnje v Azanji načrtuje za letošnje leto za 30 % več aparatov za gospodinjstvo kot v minulem letu, pri čemer je skoraj polovica proizvodnje namenjena za izvoz. Izvoz bo potekal predvsem v nekatere afriške države (Alžir) in v države Zahodne Evrope.

Iskra – tovarna električnega ročnega orodja bo v Murski Soboti zgradila letos obrat za proizvodnjo električnega ročnega orodja. Naložba bo znašala 515 milijonov dinarjev, s tem, da bo gradnja obrata v Murski Soboti stala 370 milijonov dinarjev, preostali denar pa bo porabljen za nadaljnjo izvozno usposobitev matične tovarne v Kranju. Iskrin proizvodni obrat, v katerem bo dobilo zaposlitev 200 delavcev, je pravzaprav rezultat večletnih dogovorov v okviru sodelovanja med soboško in kranjsko občino. Obrat bo v Murski Soboti v bližini IMP – TOZD Blisk, predvsem iz praktičnih razlogov. Za plastične in druge odlitke, oz. sestavne dele ročnih orodij, bodo uporabljali Bliskovo livarno, kar bo seveda najprej pocenilo naložbo, pozneje pa tudi proizvodnjo ročnega programa, orodij za potrebe gradbeništva, industrijska orodja in kot najnovejše tudi orodij za obdelavo lesa. Obrat v izmeri 3.300 m^2 bodo začeli graditi aprila.

Zbral in uredil Marjan Kralj

KRIŽANKA ŠT. 20

VODORAVNO:
1. geometrijsko telo, 7. zagrebški gledališki igralec, dokaj pogost gost na TV zaslonih, zadnje čase v reklamnih oddajah Podravke (Ivo), 13. črta v geometriji, 16. žensko ime, 17. ognjenik na Siciliji, 18. član akademije, 20. Ceausescu Nicolae, 21. banja, 22. arabska mestna četrt, 23. naravno premikanje ptic, 24. stara površinska mera, 26. Perzijka, 28. pojav na razburkani vodi, 29. kemijski znak za radij, 30. velika azijska država, 32. matematični znak za množenje, 33. trojanski kralj, Hektorjev in Parisov oče (iz istih črk kot prima), 34. zvezda 1. velikosti v ozvezdju Orla (iz istih črk kot tiara), 36. slog, 37. veliko mesto v severni Italiji, 39. avtomobilska oznaka za Torino, 41. kontakt, spoj, 42. kaplja od sveče, 44. majhen rt, 46. okrasni predmet brez umetniške vrednosti, 47. otroško vozilo, 48. doba, razdobje, 49. okrajšava za loco sigilli, 50. v skupini živeč vodni ptič veslonožec, temne barve, ki se hrani z ribami, 53. drag kamen prelivajočih se barv in steklenega sijaja, 54. premoženje ali sredstva, ki jih ima podjetje, 56. zdravstvena zapora, 58. evropski in mezopotamski jelen z lopatastim rogovjem, 59. mesto, kjer se straži.

NAVPIČNO:
1. brenkalo, 2. ime ljubljanske sopranistke Gerlovič, 3. nekdanji turški velikaš, 4. avtomobilska oznaka Doboja, 5. števnik, 6. vodna žival, 7. južnoameriški ples, 8. ime ameriškega filmskega režiserja Kazana, 9. pregovor, 10. Dobrović Nikola, 11. poudarek, naglas, 12. dolg prečen drog, 13. okras, 14. uniformiran službnik, 15. mesto v jugovzhodni Turčiji, 19. reka v Škotski (iz istih črk kot kes), 23. Shakespearov junak, 25. lirski pesnik, 26. žensko ime, 27. glavno mesto Italije, 28. opatov namestnik, 31. afriški veletok, 32. nekdanji mongolski vladar, 33. žival, ki lahko leta po zraku, 34. dolgorepe papige, 35. vzhodnoindijski hrast, 36. hudo pomanjkanje nečesa, npr. denarja, 37. igra s kartami, 38. predmet za opiranje, 39. glavno mesto Albanije, 40. naočniki, 41. fond, 42. alge in plavajoče rastline na stoječi vodi, 43. ime ameriške filmske igralke Novak, 45. udarjanje z rokami ali palico, 47. nočna ptica, 50. kratka palica z odebeljenim koncem, 51. latinski naziv za umetnost, 52. nadzemni deli repe, krompirja, korenja, 53. češko moško ime, 55. Tine Mulej, 57. Nurejev Rudolf.

ŽREB JE DOLOČIL

Do razpisanega roka smo prejeli 327 rešitev novoletne nagradne križanke. Razpisane nagrade je žreb namenil naslednjim reševalcem:

500 din: Ksenija Potočnik, Višnja gora, n.h. 61294

po 300 din: Ladislava Čuk, 68311 Kostanjevica na Krki, Grajska 25 in Vera Lovše, Nova Gorica 65000, Kidričeva 29.

po 100 din: Fani Lekše, 61410 Zagorje ob Savi, Prešernova 47 Franc Marčun, 54202 Naklo, Strahinj 50 Janez Lotrič, Iskra-Lipnica, 64245 Kropa, Jože Rozman, 64000 Kranj, Sorlijeva 8 in Rafaela Čekada, Iskra Commerce, TOZD Prodaja, 61000 Ljubljana, Trg revolucije 3, E/1
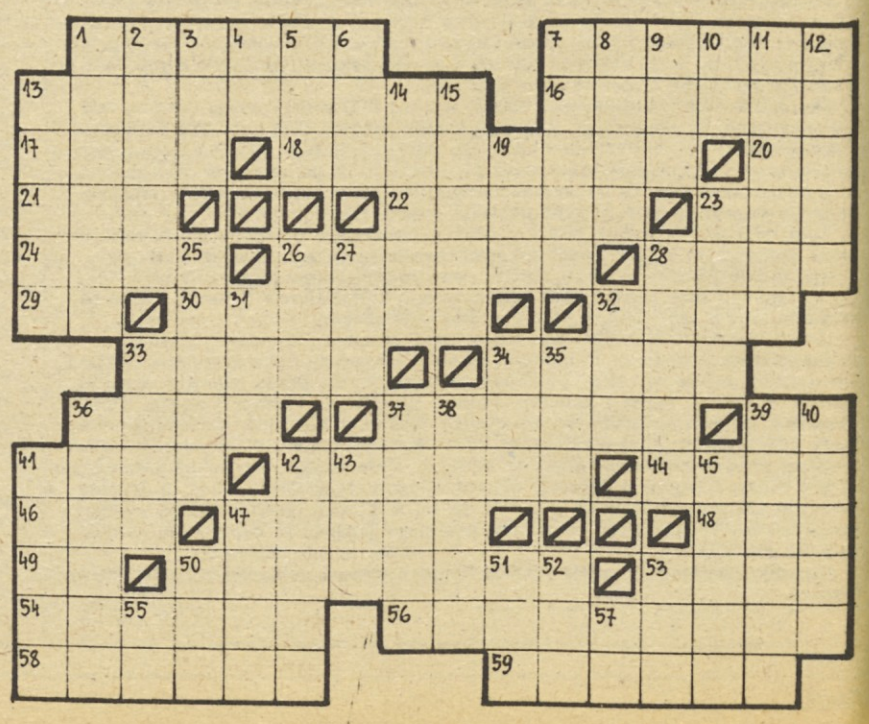
Nagrajencem bomo nagrade poslali po pošti.